

mente de securitate sînt deci îndemînarea, experiența și prudența pilotului.

Printre cei mai *prudenți* piloți din istoria formulei 1 un loc de frunte îl deține argentinianul Juan Fangio; are multe titluri de campion mondial și foarte puține incidente. La capitolul *îndemînare* s-a remarcat pilotul român de rally Petre Cristea, cîștigător la Monte Carlo, în 1936. Tot el a cucerit și locul întâi în prima cursă disputată cu prilejul inaugurării circuitului de la Nürburgring (R.F.G.), cel mai periculos circuit din lume. În categoria *experimentaților* poate fi considerat lider australianul John Brabham, fost campion mondial, care a pilotat pînă după vîrsta de 40 de ani, iar acum construiește automobile de curse.

Și acum, un lucru de mult constatat: atunci cînd piloții de curse se află la volanul unei mașini obișnuite, în trafic normal de șosea, ei se numără printre cei mai corecți și mai disciplinați șoferi!

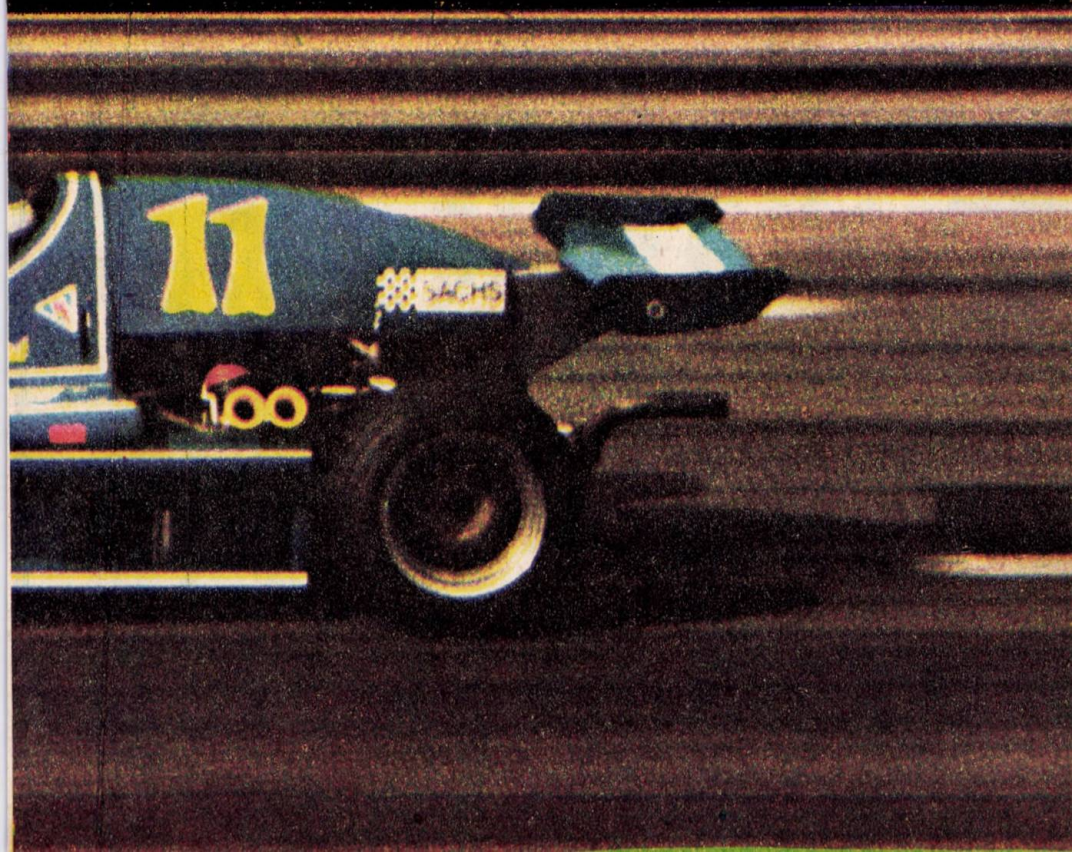
Prof. PARBRIZ

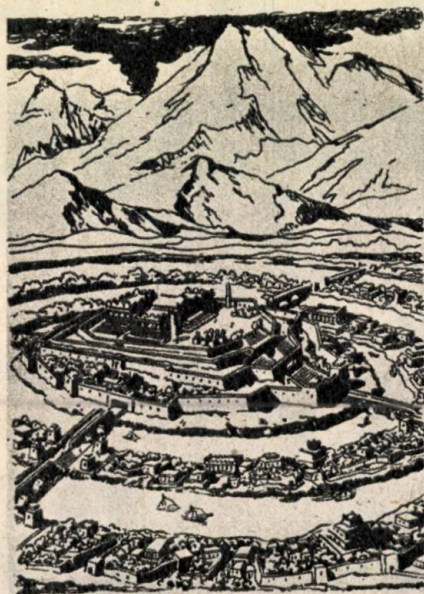
Pilot sau astronaut?

Se întîmplă la orice concurs...

NOUȚĂȚI DIN ATLANTIDA

Reconstituire a cetății Poseidon (după Platon).

Veștile asupra existenței atlanților și a insulei lor înghițite de ape ne vin de acum 23 de veacuri, din scrierile filosofului grec Platon. El însuși descria fapte și întâmplări petrecute în vremuri de mult uitate. Amintirea Atlantidei se pierde într-un trecut imprecis, de poveste.

Dar lucrurile nu se simplifică astfel, căci, deși vin dintr-o epocă incertă și conțin atât de multe neclarități, datele asupra neamului atlanților și a înfloritoarei Atlantide se regăsesc la autori antici dintre cei mai serioși.

De la Platon știm că Atlantida era o insulă întinsă și bogată, plasată în Oceanul Atlantic, dincolo de Gibraltar. Atlanții formau o societate civilizată. Teritoriul insulei lor era străbătut de canale navigabile, iar cetățile se mândreau cu palate mărețe. Puternici și neînfricați, atlanții au purtat războaie contra egiptenilor și grecilor, fiind înfrinți de atenieni. Ulterior, violente seisme distrug Atlantida, care se scufundă în ocean. Numeroși autori antici completează aceste informații sau le contrazic.

A existat Atlantida? Nu a existat? Ce e adevăr și ce nu în știrile despre șesurile mănoase, riurile navigabile, clădirile monumentale înconjurate de grădini, neamul fericit al atlanților? Disputa durează de peste 2 000 de ani și, departe

de a se stinge, pare tot mai vie. În prezent apar mai multe reviste de atlantologie. Una dintre cele mai serioase cărți științifice dedicate Atlantidei cuprinde o bibliografie de peste 700 de titluri, iar o publicație italiană apreciază la 25 000 numărul articolelor despre același subiect.

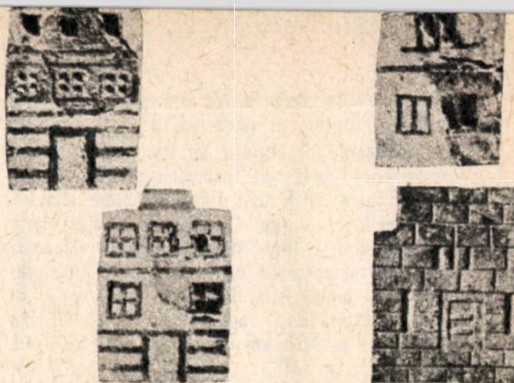
ATLANTIDA... MIGREAZĂ!

Singurul mijloc de a dovedi că Atlantida a ființat vreodată este s-o găsești! Acest adevăr simplu e foarte greu de urmat. Cum în Atlantic, dincolo de „coloanele lui Hercule”, nu a fost găsită nici o urmă a insulei-continent, învățații au început să caute Atlantida în altă parte! În 1675, un suedez lansează ipoteza că cetatea de scaun a Atlantidei este Uppsala timpului său. În 1685, un german plasează Atlantida în Africa de Sud. În 1779 astronomul Bailley socotește că statul atlantiților s-ar fi aflat în nordul Groenlandei. În 1908, un englez pretinde că Atlantida ar fi existat pe teritoriul cuprins între fluviul Niger și ocean. Un cercetător al Africii crede că o descoperă în Sahara. Această ipoteză, deși părăsește cu totul tradiția conform căreia Atlantida era o insulă, află destui adepți. Un mare număr de propuneri plasează în fine legendara insulă în gura estuarelor unor mari fluvii europene.

LANȚUL ipotezelor ne-a dus astfel, din Oceanul Atlantic, peste uscatul african, în Marea Mediterană. Încă în 1779 a fost lansată versiunea conform căreia Atlantida se găsea într-o mare care acoperea pe vremuri Grecia și o parte din Italia.

Una dintre teoriile cele mai bine fundamentate este lansată de americanul Balch în 1917. El identifică Atlantida cu insula Creta, iar statul atlant cu civilizația minoică, distrusă brusc prin anii 1200 î.e.n. Reluată în 1951, ipoteza găsește multe argumente de susținere, între care înfățișarea insulei, amplasamentul orașului Cnossos și distrugătorul seism ale cărui urme se văd și astăzi.

Mostră de artă minoică: Palatul din Cnossos, sala tronului.

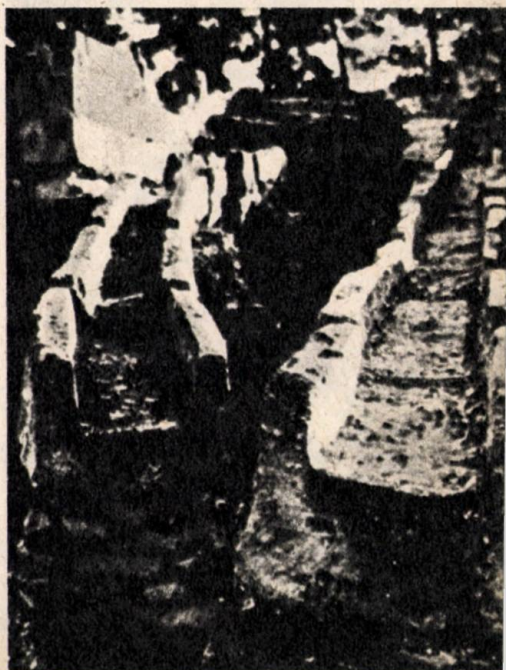
Clădiri cu etaj reprezentate de olarii civilizației minoice pe vase și alte obiecte de ceramică.

MISTERELE UNEI CIVILIZAȚII

Cu 1 500 de ani înaintea erei noastre, în Creta înflorea o civilizație puternică, întru nimic mai prejos de cea egipteană. Cretanii au pus bazele navigației în Mediterana, fapt ce reprezintă un semn grăitor al poziției lor avansate în tehnica vremii și totodată explică progresul rapid al micului stat insular. Cretanii aveau numeroase colonii bogate și dominau comerțul maritim în estul Mediteranei. Săpăturile arheologice au scos la lumină edificii bogate, între care numeroase clădiri cu etaj.

Și, deodată, totul pierе. Spre anul 1570 î.e.n., orașul Cnossos e distrus, ca și celelalte orașe din insulă, ca și satele. Și nimeni apoi nu le-a refăcut, cel puțin pe cele din centrul și răsăritul insulei. Spre apus, localitățile se refac, iar unele cunosc ulterior o mare înflorire. Mai târziu insula se repopulează, dar noii veniți sînt purtătorii altei civilizații, construiesc diferit, își împodobesc

Apeductele milenare din Creta. Cel din dreapta datează din anii 2000 î.e.n.

altfel clădirile, scriu altfel. Nici pînă azi scrisul primilor locuitori ai isulei nu a fost descifrat.

Distrugerile din epocă au lăsat urme pe un mare număr de insule înconjurătoare. Principalul vinovat pare să fi fost vulcanul Thera, singurul activ în Marea Egee. Cercetătorii au descoperit în zonă urmele unui strat de cenușă vulcanică depus într-o perioadă care cuprinde și data prezumtivă a pieirii Atlantidei. Violența erupției se poate constata după faptul că grosimea stratului de cenușă la 100 km de vulcan oscilează între 70 și 212 cm (10 cm de cenușă vulcanică depuși pe un sol roditor opresc pentru mai mulți ani creșterea vegetației). Iar urme ale ploilor de cenușă provocate de erupția Therei se găsesc pînă la 700 km depărtare de vulcan. Se poate lesne deduce că seismele care au însoțit erupția au fost catastrofale. Se mai poate ghici că, produse în plină mare, seismele au provocat valuri imense, distrugătoare, de tipul celor numite de japonezi *tsunami*. Erupind, în 1956, Thera a provocat valuri de la 25 la 50 m înălțime. Cît de mari vor fi fost valurile care au măturat civilizația minoică?

NOI ÎNTREBĂRI

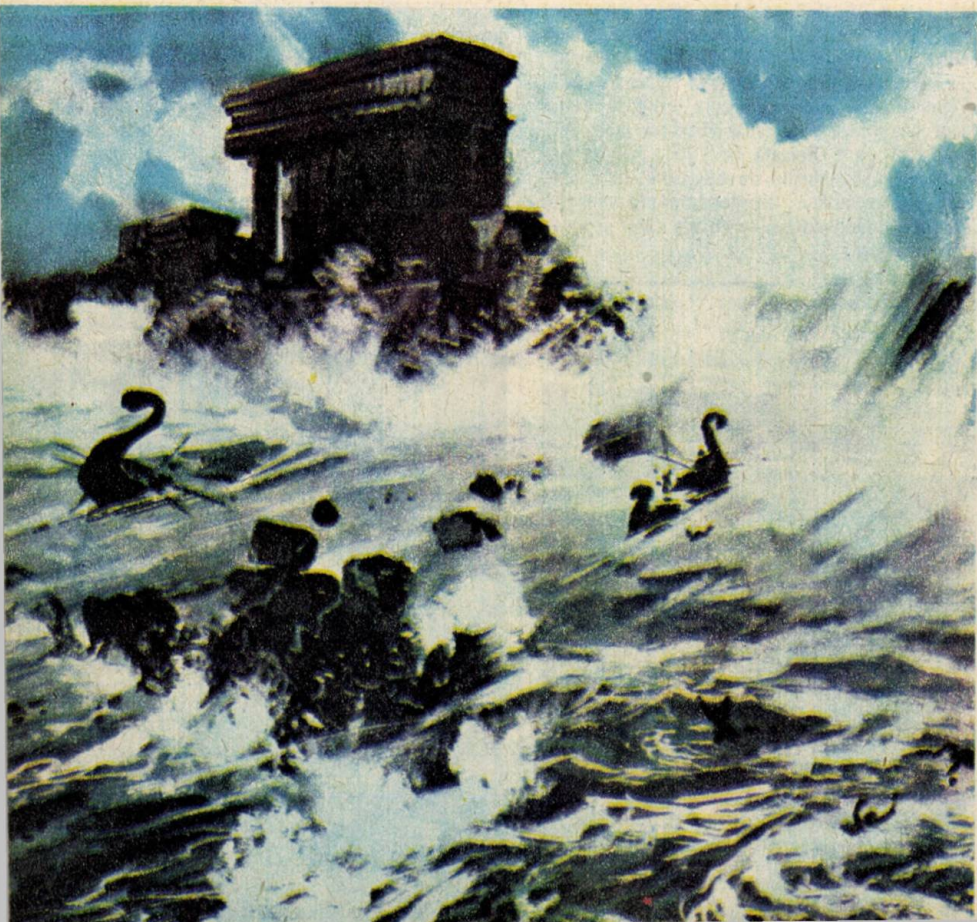
Datele evocate arată că ipoteza cretană nu e ușor de respins. Nu există nici o dovadă că Atlantida a fost identificată în Creta, dar nimic

din cele descoperite aici nu contrazice spuselor lui Platon pînă în detaliu. Un exemplu: motivul taurului. În Atlantida aveau loc, spune Platon, un fel de curse de tauri, care erau prinși fără arme, numai cu plase și funii. Imagini foarte apropiate se găsesc printre frescele găsite în Creta. Încă un exemplu: Platon descrie băile atlantiților. Ape-ductele cretane se văd și azi, unele avînd frumoasa vîrstă de 4 000 de ani.

Înseamnă oare că, fără dubiu, Atlantida a fost găsită? Nu. O ipoteză, oricît de temeinic argumentată, rămîne o ipoteză pînă la înfățișarea dovezii. O asemenea dovadă nu a fost produsă. În schimb lista punctelor geografice în care imaginația oamenilor de știință a plasat vechea Atlantidă ar putea continua cu numeroase locuri din Europa și Asia. La rîndul său, istoricul român N. Densușianu era convins că urmele atlantiților trebuie căutate în zona Porților de Fier, ca și pe crestele munților Bucegi și ai Buzăului! O interesantă reconstituire, care folosește judicios imensul material al „Bibliotecii Atlantida”, întreprinde Aurel Dimboiu în lucrarea sa *Pe urmele atlantiților*, de unde am extras o parte a informației din paginile de față.

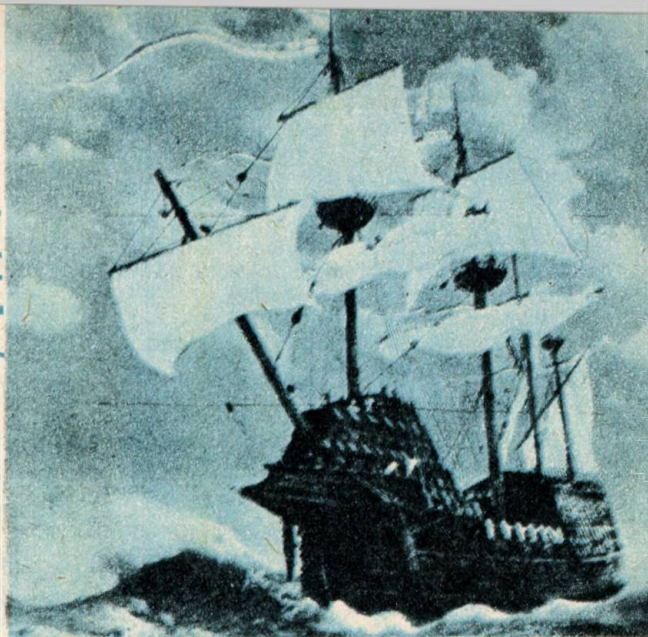
Atlantida rămîne o enigmă, dar e tot mai puțin o legendă. Dacă Atlantida a existat vreodată, mijloacele de cercetare ale viitorului o vor descoperi.

C. MARINESCU

Epoceea corabiei

«MARY ROSE»

După 437 de ani petrecuți la 14 m adâncime pe fundul Mării Mînceii, nava „Mary Rose”, fala flotei regelui Henric al VIII-lea al Angliei, a fost scoasă la suprafață la 10 octombrie anul trecut. Pentru reușita acestei operații au trebuit să fie folosite ultimele cuceriri pe plan științific și tehnologic în domeniul recuperării epavelor.

„Mary Rose” s-a scufundat la 19 iulie 1545 în dreptul portului Portsmouth, chiar sub ochii monarhului englez. Vasul tocmai se pregătea să pornească, împreună cu restul flotei engleze, pentru a întâmpina și a respinge o flotă franceză compusă din 225 de nave avînd la bord 30 000 de soldați. Dar nava-amiral engleză nici nu a apucat să se îndepărteze prea mult de țărm, cînd, spre stupefacția numeroasei asistențe, s-a înclinat pe o parte și s-a scufundat cu mare viteză. La bordul ei se aflau circa 700 de soldați și marinari. Mai puțin de 40 au reușit să se salveze.

Există mai multe supoziții privind cauza acestei catastrofe. Unii specialiști susțin că nava a fost supraîncărcată, capacitatea ei de transport admițînd prezența la bord a numai 415 oameni. Alții sînt de părere că ar fi fost vorba de o manevră greșită sau chiar de o eroare de construcție. La puțin timp după naufragiu s-a încercat, fără succes, recuperarea navei, ale cărei catarge depășeau încă nivelul apei. Cunoștințele tehnice ale secolului al XVI-lea nu au permis efectuarea unei asemenea operații. Dar, în urma unor încercări individuale, au fost scoase la suprafață un număr de tunuri. Nimeni

nu știe cum s-a procedat: prin ținerea respirației (procedeu folosit de pescuitorii de perle sau de pescuitorii de bureți), prin utilizarea unui clopot primitiv de scufundare sau cu ajutorul cîngilor. Unul dintre acești temerari, după cum menționează documentele de epocă, se numea Peter Paul. În 1836, frații John și Charles Deane, care au inventat un aparat de respirat pentru pompieri și apoi l-au adaptat pentru a fi utilizat la scufundări sub apă, au recuperat cîteva tunuri de bronz. În 1845, armata a încercat să distrugă printr-o explozie epava situată pe fundul mării la circa 1,8 km distanță de portul Portsmouth, pentru a elimina pericolul pe care îl reprezenta pentru navigația din zonă.

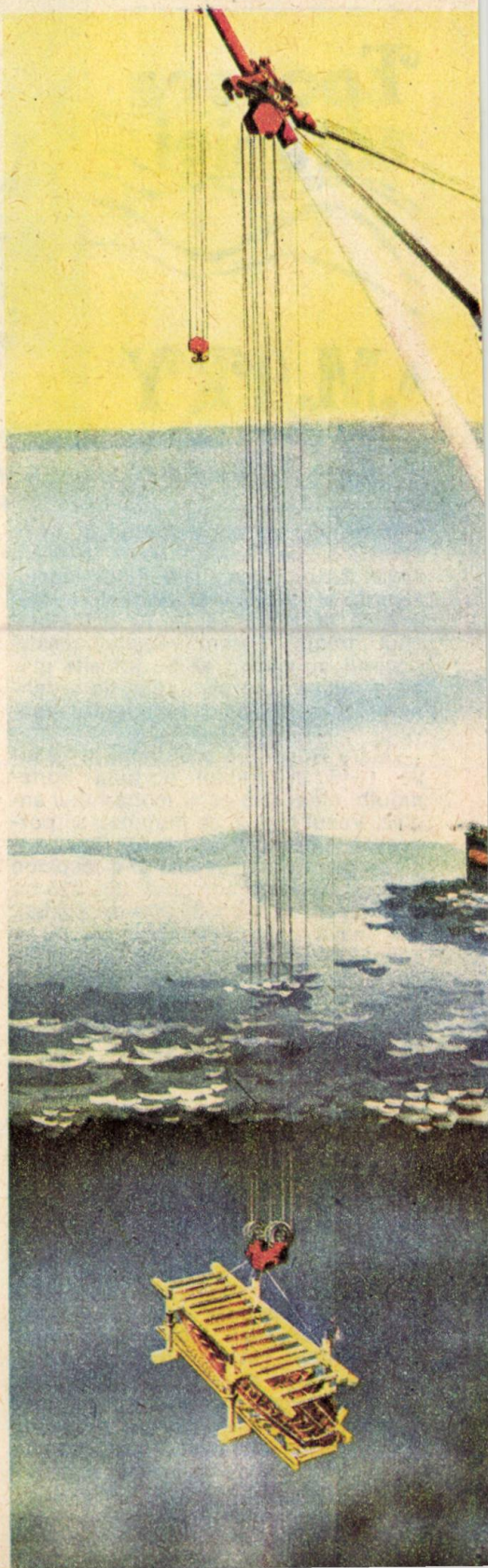
Toate urmele lui „Mary Rose” au fost pierdute pînă în 1965, cînd un istoric, în același timp scafandru și aviator, Alexander McKee, a regăsit carcasa acestei nave. El a reușit să dea de urmele renumitei corăbii după ce a intrat în posesia unei hărți din 1841, considerată pierdută, pe care era marcat locul unde frații Deane găsiseră epava. Eforturile sale, ridiculizate la început, s-au soldat cu pescuirea, în 1970, din apa rece și cu vizibilitate redusă datorită fundului mîlos al mării, a unui tun ce a aparținut lui „Mary Rose”. Interesul oamenilor de știință britanici pentru această descoperire a crescut tot mai mult. A fost creat un adevărat „trust Mary Rose”, care și-a propus aducerea la suprafață a carcasei navei. Margaret Rule, conducătoarea grupului de arheologi care a hotărît să salveze obiectele existente la bordul lui „Mary Rose”, a declarat, de

altfel, reporterului revistei „Telegraph Sunday Magazine”: „„Mary Rose” nu este doar o capsulă a timpului, ci un moment înghețat al istoriei. Dintr-o lovitură, Anglia din perioada dinastiei Tudorilor va fi adusă la suprafață, cu instrumentele sale muzicale, cu banii, armamentul și obiectele folosite pentru distracție la acea vreme».

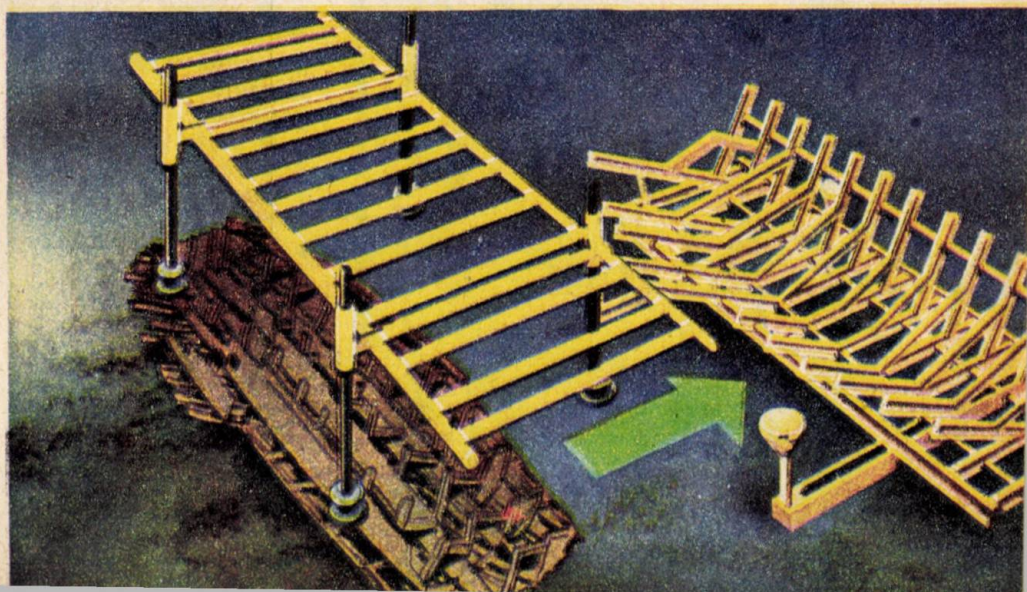
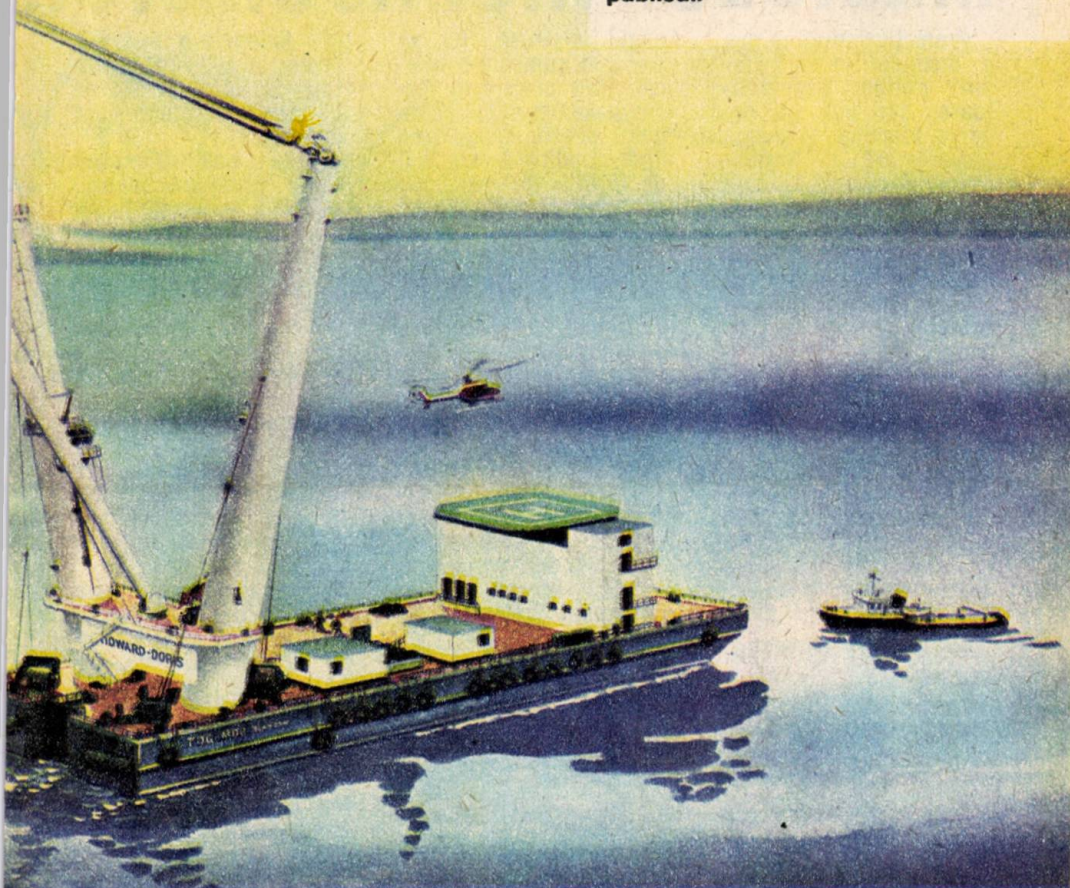
Investigațiile au durat 17 ani. În acest interval peste 500 de scafandri au efectuat 25 000 de scufundări și au scos la suprafață 17 000 de obiecte, între care tunuri, ghiulele, arcuri și săgeți, velatură, vase de băut, cuțite, o busolă, unelte, îmbrăcăminte din piele și alte efecte personale, o trusă medicală ce conținea borcane, sticle, un brici, un mic cântar, seringi, precum și rămășițele unui ferăstrău pentru amputări. Sînt mărturii autentice ale activității de la bordul vasului ca și ale vieții și civilizației din timpul Tudorilor. Punctile superioare au fost și ele demontate și recuperate de către scafandri.

Pentru aducerea la suprafață a carcasi s-a făcut apel la una din cele mai mari nave-macara din lume, „Tog-Mor”, care poate deplasa o încărcătură de 990 de tone. Carcasa, al cărei lemn s-a dovedit neașteptat de rezistent, a fost ridicată cu ajutorul unei armături de oțel, fiind protejată de saci umpluți cu apă sau cu aer. În tot cursul operației de ridicare, ea s-a aflat de fapt într-o adevărată cușcă de protecție. Carcasa a fost adusă la țarm la bordul unui șlep și depusă într-un doc uscat în vederea restaurării. La Portsmouth se lucrează cu deosebită atenție la restaurarea obiectelor scoase la suprafață. Ele sînt curățate în băi cu soluții chimice speciale. Se îndepărtează rugină de pe metale, iar lemnul se usucă prin înghețare. Îmbrăcăminte și încălțăminte purtate de marinarii și soldații englezi în urmă cu peste 400 de ani se repară cu migală. Într-un an pot fi restaurate abia 2 000 de obiecte. „Trustul Mary Rose” și-a propus să treacă la reconstituirea navei în cele mai mici detalii. Se apreciază că operațiile de conservare a carcasi vor dura doi ani. S-a și trecut la realizarea unei structuri de aluminiu, ușoară și transportabilă, ce urmează să adăpostească nava reconstituită. Structura amintită va fi acoperită cu două straturi de piele care vor permite controlarea temperaturii și a umidității. În final se preconizează expunerea lui „Mary Rose” lîngă „Victory”, vasul celebrului amiral Nelson, învingătorul de la Trafalgar.

Tudor PRELIPCEANU

„Mary-Rose” din nou la lumina zilei.
Ridicate din adâncuri de cea mai mare
macara plutitoare din lume, componen-
tele ei se pregătesc pentru întâlnirea cu
publicul.

Scurt istoric privind PROTECȚIA NATURII ȘI A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

Protecția naturii și cea a mediului înconjurător sînt noțiuni asemănătoare, dar nici pe departe identice. Protecția naturii are în vedere ocrotirea unor obiecte naturale (fosile), a unor specii de plante și animale, a unor zone semnificative din punct de vedere biologic, cultural sau istoric etc., pe cînd protecția mediului înconjurător are în vedere munca desfășurată pentru formarea și păstrarea mediului ambiant plăcut și sănătos necesar omului. Prin protecția naturii apărăm de pieire ceea ce s-a format pe cale naturală de-a lungul milioanei de ani pe Pămînt, valori care,

odată distruse, nu se mai pot compensa, înlocui. Prin protejarea mediului înconjurător acționăm pentru asigurarea unor condiții de viață și de muncă tot mai bune pentru generațiile de azi și cele viitoare.

Protecția naturii și cea a mediului înconjurător au căpătat o importanță deosebită mai ales în cursul dezvoltării industriale din ultimii o sută de ani. Semnele îngrijorătoare au fost dispariția unor plante și animale rare. Primele măsuri de ocrotire a naturii urmăreau oprirea acestui proces. Instituționalizarea activității de ocrotire a început în 1872, cînd Congresul Statelor Unite

ale Americii a pus sub protecția legii o suprafață de aproape 900 de hectare, declarată parc național.

În țara noastră începuturile protecției naturii se leagă de legislația silvică din 1879 și de activitatea asociațiilor de ocrotire a naturii. În 1930 s-a adoptat prima lege care înmănușia în mod expres măsurile de ocrotire a naturii. În România se bucură de protecție, într-o formă sau alta, peste 200 de plante și 50 de animale rare cît și 181 rezervații, situația altor 80 de teritorii aflîndu-se în curs de soluționare.

O etapă nouă este marcată de adoptarea în 1973 a Legii privind protecția mediului înconjurător. Este printre primele legi-cadru din lume, care confirmă necesitatea protejării nu numai a mediului natural, ci și a celui făurit de om.

Știați că...

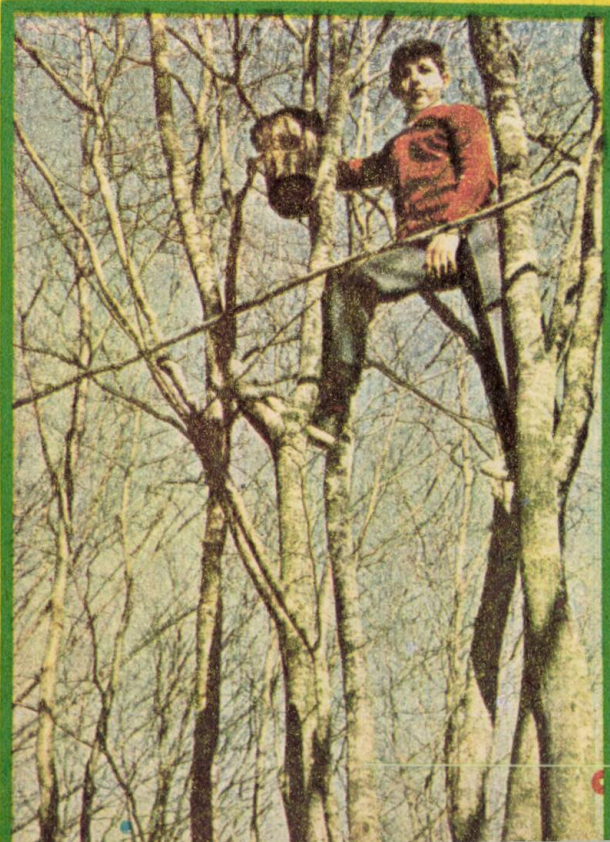
- păsările cîntătoare insectivore distrug zilnic o cantitate de insecte dăunătoare egală cu greutatea corpului lor?

- printre speciile ocrotite se numără tisa și nukul, care pot fi tăiați numai dacă în prealabil s-au plantat alții în loc?

- un șoarece de cîmp consumă anual 1 kg de cereale?

- o bufniță distruge anual 1 000 de șoareci?

- broasca rîioasă stîrpește o mare cantitate

tate de gindaci de Colorado?

● o frunză de floarea-soarelui absoarbe în fiecare oră cca 20 ml de bioxid de carbon?

● un fag bine dezvoltat are aproximativ 20 000 de frunze?

● vegetația globului asimilează anual cca 380 de miliarde de tone de carbon?

● prin asimilarea unei tone de carbon plantele eliberează 2,7 tone de oxigen?

POMUL de IARNĂ al PĂ- SĂ- RE- LE- LOR

Iarna, cînd gerul e năprasnic, cînd zăpada acoperă cîmpul, pădurea, viața păsărilor, a căprioarelor, a iepurilor, a altor viețuitoare neajutorate devine tot mai grea, căci hrana se obține anevoie. Iată de ce pionierii, ocrotitorii devotați ai naturii, își fac o datorie din a le veni în ajutor. Printre acești ocrotitori entuziaști se numără și cei din Fizeșu Gherlei. Ei confecționează an de an numeroase căsuțe pentru păsări, pe care le instalează prin grădini sau în pădure. Iarna trecută, pe lângă diferitele tipuri de căsuțe pe care le-au instalat și aprovizionat cu hrană corespunzătoare, s-au gîndit să facă și un „pom de

iarnă” pentru păsările. Ur-cînd într-una din primele zile ale lui ianuarie pe deal, spre liziera pădurii, și-au oprit privirea asupra unui copac râmuros. „Pe acesta îl împodobim!” au hotărît ei. Zis și făcut: în cîteva minute pomul era încărcat cu jumătăți de nucă, bucățele de slănină, mere, morcovi, cartofi fierți și altele. După terminarea acțiunii, participanții s-au fotografiat sub pomul de iarnă. În drum spre casă au și auzit pițigoi chemîndu-se. A doua zi și în zilele următoare au avut satisfacția să observe că „abonații” înaripați apreciau bunătățile din pomul lor.

Eugen HADAI

CE ȘTIȚI ? DESPRE EI?

Îmbălzitoarea Boone Narr conduce un adevărat „conservator” în care animalele învață să joace... teatru. Ea a format animale celebre ca leul Clarence și femela cimpanzeu Judy din filmul „Daktari” sau ca binecunoscuta cățelușă Lessie.

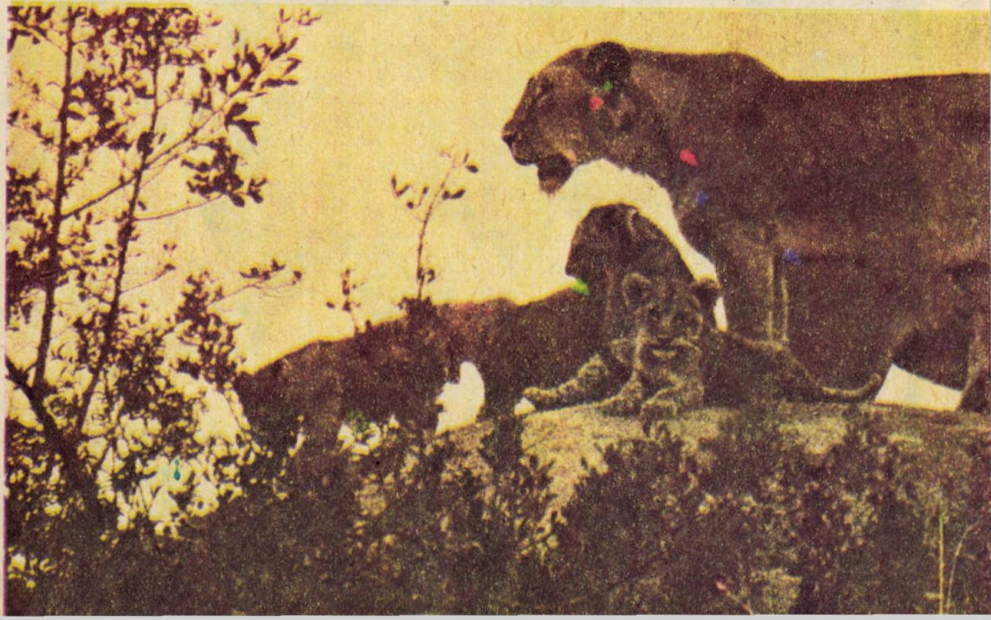
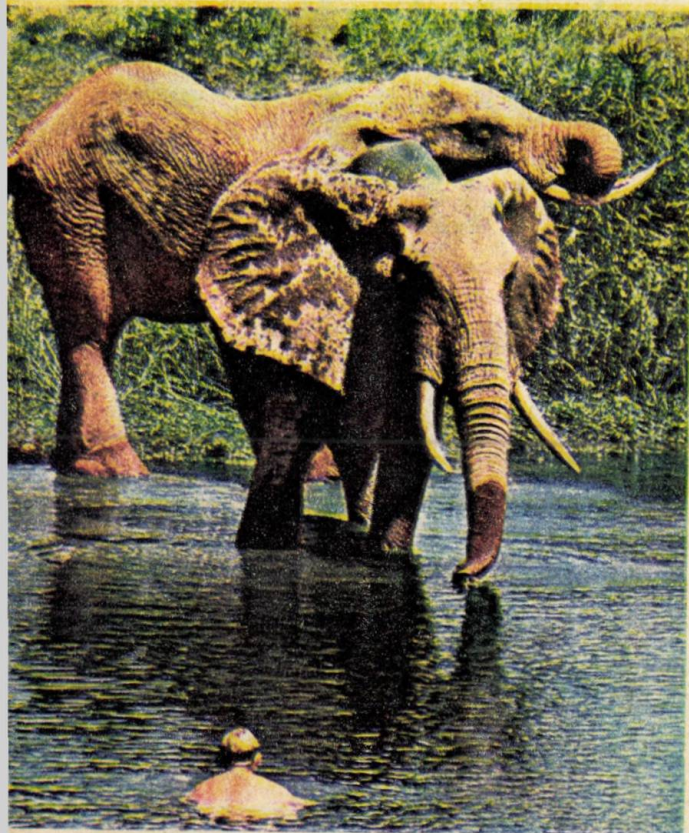
De curînd, un asistent al mamei a izbutit să determine niște maimuțe să învețe... alfabetul surdo-muților.

Proverbul „cînd pisica nu-i acasă, joacă șoarecii pe masă” nu se potrivește în cazul circului animalier al olandezului Jan Van Kroons. Sub conducerea lui, șoarecii dansează sub nasul unui cotoi. Spookie, un motan de cinci luni cu blana în alb și negru, trăiește de cînd s-a născut împreună cu cei o mie de șoriceși care alcătuiesc „trupa” circului. Jan colindă țîrgurile prezentînd spectacole, pentru care îi alege, din cei o mie de șoriceși dansatori, pe cei mai bine instruiți. Aceștia trag după ei cărucioare sau dansează în cerc. Restul de șoriceși constituie rezerva.

Spookie se împacă de minune cu membrii trupei, mîncînd împreună cu ei și-i lasă în pace chiar și atunci cînd șoriceșii îl ciupecesc de coadă sau se ascund în blana lui.

Dar proprietarul circului nu are totală încredere în Spookie. În fiecare seară, după spectacol, el își numără șoriceșii, să vadă dacă Spookie nu i-a jucat vreo festă.

Un mare prieten al animalelor susținea că leiul sînt cele mai blînde ființe. Dar nimeni nu-l

credea. Iată însă că un explorator din Pretoria afirmă, la rîndul său, că lei nu sînt furioși decît în măsura în care... nu li se arată destulă tandrețe. Un leu dresat de el, în vîrstă de 12 ani, se hrănește numai cu legume și-i servește stăpînului său drept cîine de pază. Deserturile preferate ale leului sînt... ciocolata cu lapte și dulceața de portocale.

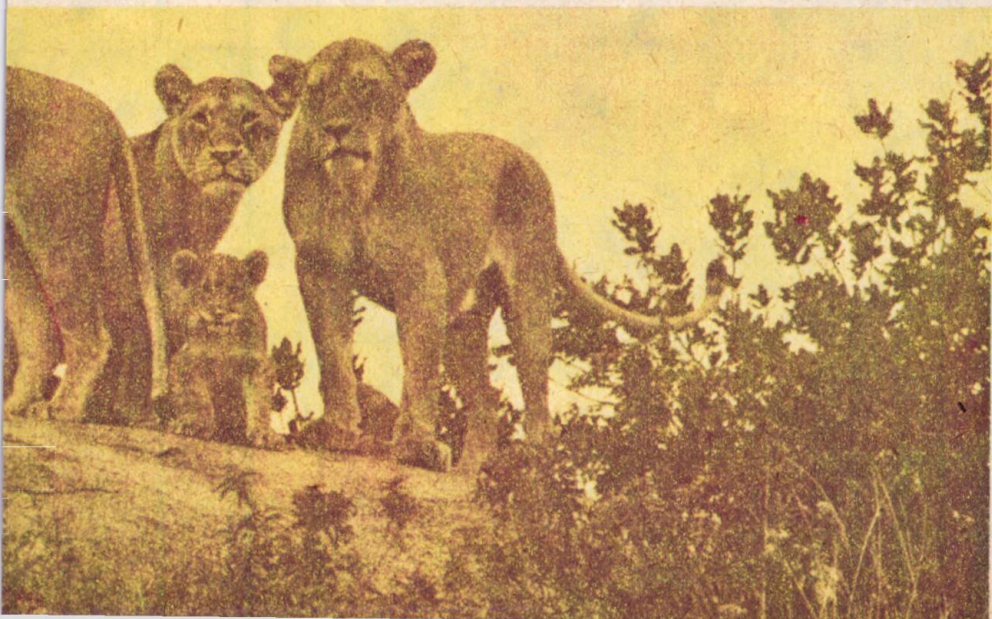
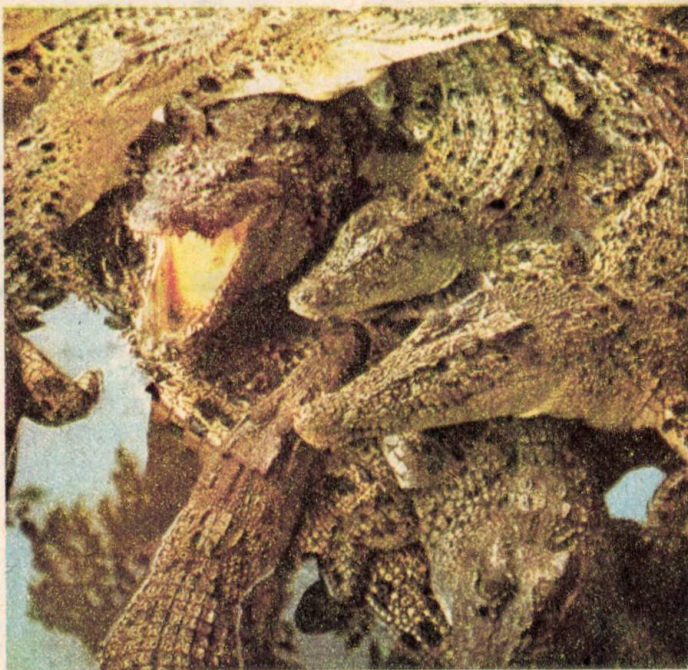
Papagalul lui Volker Wagner din Hanau (R.F.G.) știe să latre ca un cîine și să strige: „Volker, trezește-te!“. Strădania stăpînului de a-și învăța papagalul să vorbească a fost răsplătită. Într-o noapte, Volker și soția lui s-au întors acasă tîrziu. Intrînd în casă, și-au dat seama că se întîmplase ceva. Papagalul era foarte agitat. Ei au descoperit că o fereastră a pivniței era spartă, iar ușa de la vestibul fusese forțată. Soții au alarmat poliția, după care au pornit să controleze casa. Nu lipsea nimic. Poliștii au reconstituit cazul: cînd hoții au deschis ușa și s-au strecurat în locuință, este mai mult ca sigur că papagalul a început să latre și să strige ca de obicei: „Volker, trezește-te!“. Jefuitorii s-au speriat și au luat-o la sănătoasa.

Elefantul Birma are 60 de ani, cîntărește 3 tone și face parte din grupa de pachiderme a unui cunoscut circ din Anglia. Cel mai bun prieten al colosului este micuțul Jeffrey Wilson, în vîrstă de numai trei ani. În fiecare zi, Jeffrey învață meseria de dresor cu ajutorul lui Birma, care execută

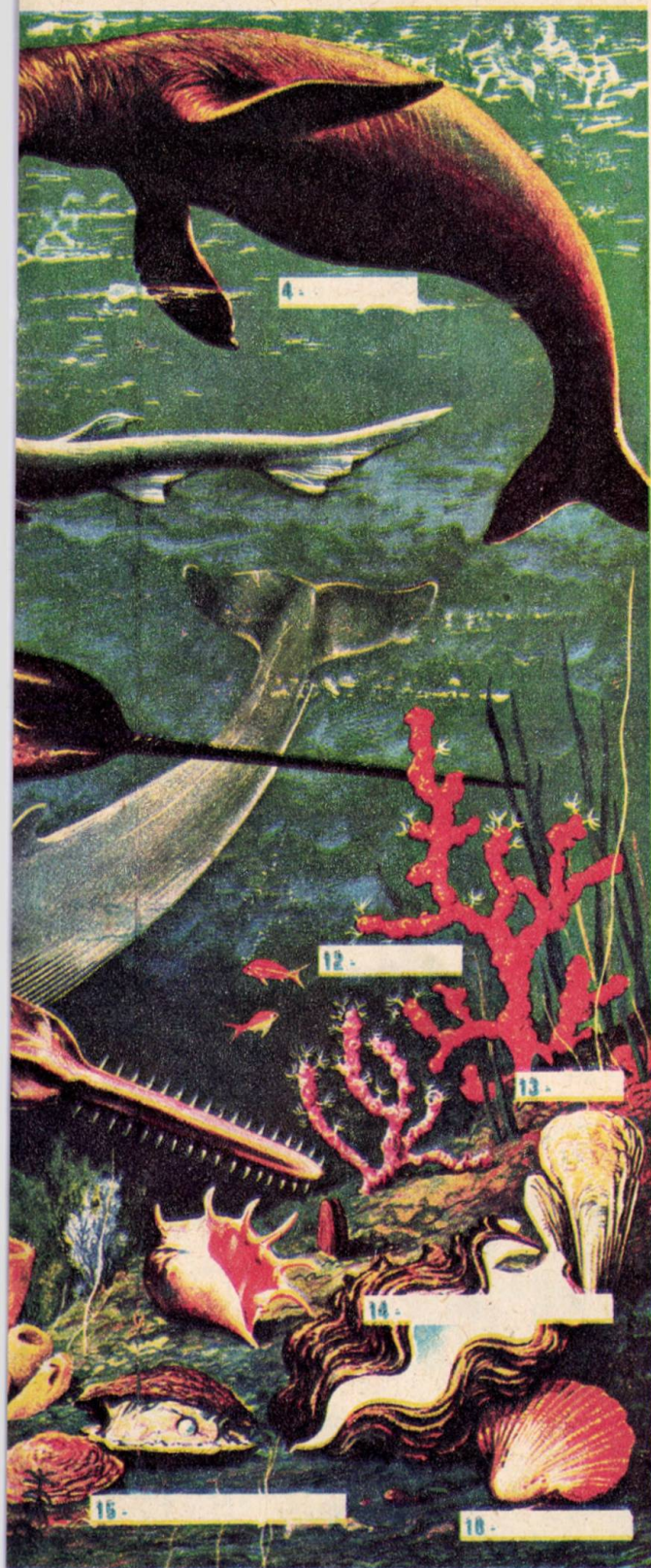
docil tot ce dorește micul său prieten. În lunga lui carieră de circar, elefantul a demonstrat o deosebită afecțiune pentru copii, cărora le-a permis să i se urce în spinare fără să se înregistreze vreodată un accident.

O broască țestoasă, avînd o greutate de 300 kg. a fost prinsă în apele litorale ale statului brazilian Paraito. Pe carapace avea prinsă o plăcuță metalică purtînd înscrise numele Institutului oceanografic din California și data 1817!

În India s-a organizat o rezervație de crocodili, animale care au un important rol în menținerea echilibrului ecologic. Ei sînt adevărați sanitari care asanează apele de animalele bolnave. Atunci cînd s-a hotărît să se înființeze această rezervație, nu au putut fi găsite destule exemplare care să populeze apele. Din diverse locuri au fost însă procurate ouă de crocodil, care au fost ținute în incubatoare speciale. Cei 100 de crocodili obținuți în acest fel au fost aduși în rezervație.

Nestîrşite bogăţii ascunde marea: minereuri din cele mai utile, petrol, metale rare, săruri etc.

Un imens tezaur îl reprezintă animalele marine. Omul a găsit aproape fiecărui locuitor al mării cele mai variate folosinţe. Vom trece în revistă câteva dintre acestea, referindu-ne la vietăţile înfăţişate în planşa alăturată. Vouă, dragi cititori, vă rămîne să le recunoaşteţi... După care puteţi scrie, în spaţiile albe de pe desen, numele animalelor marine identificate.

Ştiţi că animalele marine pot furniza... materiale abrazive? Este cazul a trei dintre protagoniştii planşei de faţă. Ei mai oferă materii prime industriei medicamentelor şi celei a îngrăşămintelor agricole.

Fanoanele a două personaje marine au numeroase folosinţe practice, ca şi ivoriul care formează „nasul” altuia.

Mai multe animale marine prezentate aici sînt utilizate în alimentaţie, unele în Europa, de pildă în Italia, altele în Sri Lanka. Un superb mamifer marin furnizează o blană frumoasă şi de preţ.

Unul dintre cei de faţă este oaspete în fiecare casă, altele servesc la fabricarea podoabelor sau ca obiect decorativ.

CEI MAI FIDELI

De curînd geologii au primit un ajutor deosebit de înzestrat. El este capabil să prospecteze terenul mai bine decît orice specialist. Înzestrat cu un miros extrem de selectiv, cîinele-geolog poate realiza o perfectă cercetare... olfactivă a terenului. Astfel, cîinii s-au dovedit imbatabili în prospectarea minei de sulf, mai ales în regiunile împădurite sau acoperite cu multă vegetație. Experiența s-a desfășurat în Finlanda, la Virtasalmi, pe un teren de 900 ha. Într-un timp dat, un cîine-lup a găsit 1 330 de roci conținînd sulfuri, în vreme ce un geolog a descoperit numai 270.

Experiența s-a repetat lângă Helsinki, într-o zonă puternic împădurită, pentru a se pune la încercare și însușirile cîinilor ciobănești. După ce s-au împărașiat la întimplare mai

multe eșantioane de piatră ponce impregnate sau nu cu anhidrid sulfuros ori hidrogen sulfurat, foștii paznici ai oilor au fost puși la lucru. În foarte scurt timp, cei mai dotați dintre ei au găsit aproape toate eșantioanele impregnate cu sulfuri, fără să se atingă de pietrele netratate.

Emma este unul din cei mai celebri cîini dresați pentru a conduce orbii. Timp de nouă ani el a însoțit-o pe stăpîna lui, Sheila Hocken, conducînd-o prin orașul Nottingham oriunde a avut nevoie.

Sheila s-a născut fără vedere. În urma unei operații strălucite, s-a întîmplat însă ceea ce părea de necrezut: ea și-a recăpătat vederea. Acum însă cățelușa are nevoie de cineva care s-o conducă, pentru

că Emma a orbit. Sheila a rezolvat problema tot cu ajutorul unui cîine dresat. Aproape în fiecare zi, pe străzile din Nottingham pot fi văzuți doi cîini de rasă Labrador: Emma și însoțitorul ei, cîinele Braeken. Plină de recunoștință, Sheila declară:

— Voi face totul pentru ca Emma, credinciosul meu ajutor, să aibă o viață eî mai plăcută.

Despre cîinele care i-a fost sprijin atîta vreme, Sheila Hocken a scris o carte: „Emma și eu”.

Un fermier din Oregon (S.U.A.) a vrut să scape de cîinele său. L-a dat de cîteva ori, dar cîinele a revenit mereu acasă. Atunci l-a dus într-o pădure, dar și de aici cîinele s-a întors. A repetat această încercare de cinci ori fără nici un rezultat. A șasea oară fermierul a hotărît să ducă animalul în aceeași pădure, dar foarte departe. Așa a și făcut. Dar, cînd să se întoarcă, a băgat de seamă că s-a rătăcit. Nu găsea cu nici un chip drumul înapoi. Noroc de cîine, care n-a ținut seama de nimic și și-a condus stăpînul pînă acasă.

Vulturica se trezește din somn.

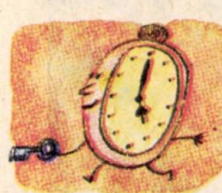
Se deschid florile de bălușcă.

Pasiflora își desfășoară petalele.

Se întredeschide garofița.

Vulturica merge la culcare.

Rochița-rîndu-nici se strînge.

Nufărul închide ochii.

În schimb lumina se desface.

CEASORNICUL florilor

Florile se închid și se deschid la orele cele mai diferite. Atît de diferite că ar putea ține loc de... orologiu!

Marele botanist suedez Carl Linné (1707-1778) a urmărit cu atenție fenomenul, alcătuiind acest ceas al florilor.

În fiecare oră a zilei numai unele dintre flori sînt deschise. Astfel sporește șansa ca insectele să viziteze mai multe flori de ace-

eași specie și, depunînd pe unele polenul celorlalte, să le fecundeze.

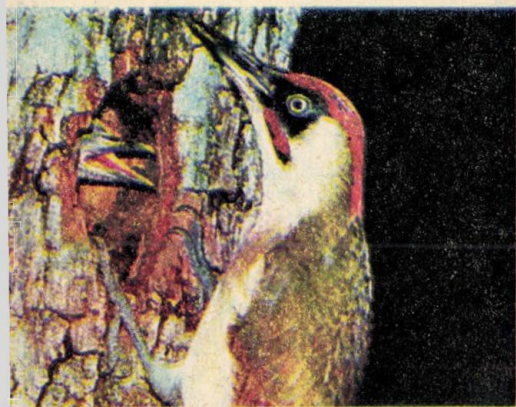
Cum procedează florile pentru a respecta orarul lor natural? Sînt ajutate de lumina soarelui? Nu numai de ea, Unele plante aduse în laborator continuă să se deschidă și să se închidă la aceleași ore. Se pare că plantele ascultă de un „orologiu intern” înscris în moștenirea lor biologică.

CE ȘTIȚI DESPRE CUIBURI

● Vulturii și șoimii își construiesc cuiburi solide în locuri izolate și greu accesibile. Acestea au aproape 1 m în

diametru și pînă la 4 kg greutate. Structura alcătuită din sute de crengi de diferite mărimi este finisată prin tencuire cu pămînt, iar în interior cu mușchi, licheni și frunze mătăsoase.

● Unul din cele mai interesante cuiburi și-l alcătuiește ghidrinul, un peștișor de 7-9 cm lungime, care trăiește mai ales în lacurile litorale și în Deltă. Cuibul său este împletit din materiale vegetale. Peștele secretă un mucus, care are rol de a fixa cuibul în nămolul de pe fund, iar pentru a nu fi luată de curenți construcția este îngreunată cu pletricele mici și acoperită cu nă-

Cuiburi în adîncituri: se amenajează într-un orificiu, din ziduri sau stînci, din taluzuri de pămînt sau nisip. Ciocănitoarele (aici o ciocănitoare verde) își sapă singure scorbura. Alte păsări își aleg scobituri naturale.

Cazuri particulare: Acest măcăleandru s-a instalat într-un bidon de lapte. Cîneparul și-a făcut cuib în spatele unui grilaj. În lipsă de cuib, cucul își depune ouăle în cuibul altor păsări, care le și cloceșc.

Cuiburi pe apă: de obicei nu-s decît niște plute de trestie și rogoz uscat. Lișița cu coadă lungă cuibărește într-o tufă de trestie. În caz de alarmă, pasărea își părăsește cuibul tiptil, după ce îl camuflează cu plante putrezite.

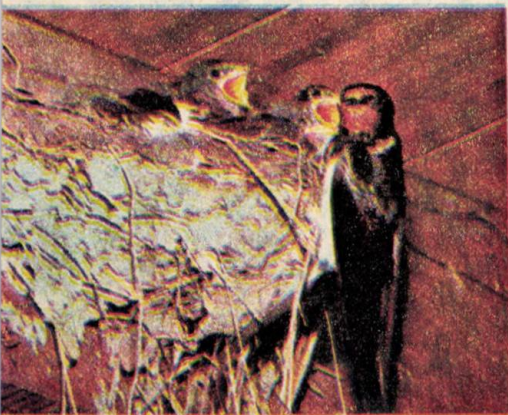
Colonii: principiul lor e siguranța maximă, ca, de pildă, în cazul rîndunicii de mare. Camuflajul nu e obligatoriu și nici posibil. „Țesătorii” africani se instalează cu zecile într-un arbore din șavană.

mol. La sfârșit cuibul arată ca un bulgăre de mărimea unui pumn și are două deschideri diametral opuse.

● *Șoarecele-pitic este singurul mamifer care poate concura păsările în alcătuirea locuinței sale, care, de regulă, este suspendată la circa 1 m de pământ, în ramurile unui tufiș. Micul animal sfîșie între dinți frunze de graminee în 5-6 fișii, pe care le împletește cu o rară dibăcie cu ajutorul lăbuțelor și botului său fin și ascuțit. Rezultatul final este o căsuță cît un ou de gîscă avînd aceeași culoare cu mediul înconjurător.*

Cuiburi rudimentare: ele se bazează pe mimetismul ouălor și al puilor. În lipsa „materialului de construcție”, aceste păsări ouă unde apucă. Becața de pădure își face ouăle în frunzele uscate din subarbor, cu care se confundă.

Cuiburi zidite: sînt făcute din lut lipit și armat cu fire de rădăcină sau paie. Rîndunica mestecă acest mortar în „porții”, plasînd apoi „cărămizile” unele peste altele. Sturzul își modelează cu pieptul cuibul încă umed.

● *Vrabia își construiește un cuib sferic, voluminos, din paie, fin, rămurele, cîrpe, peri, lînă. Cavitătea interioară este tapisată cu fulgi. Deseori, cînd cuibul este construit sub ștreășină, partea superioară, care are rol de umbrelă, lipsește.*

● *Păsările care culbăresc în scobituri sau cavități nu dau prea mare atenție căptușirii cuibului. Ciocănitoarea se mulțumește să lase pe fundul „camerei de incubație” un strat din așchile de lemn rupte de ea însăși. Uneori totuși cuiburile sînt moi și pufoase, ca al pițigolului.*

Cuiburi mari: cei al berzei albe e un exemplu din cele mai bune. Refăcut an după an, el devine treptat o imensă legătură de vreascuri. Soliditatea lui înfruntă vremea, crescînd de-a lungul anilor.

Cuiburi complicate: unele dovedesc talent arhitectonic. Spre deosebire de celelalte, pe care puii le părăsesc de cum se nasc, acestea trebuie să-i protejeze o bucată de vreme. Acest cuib de cîntezi este făcut din lînă, păr și rădăcini.

**DACĂ
ȘTIȚI
SĂ
CRO-
ȘE-
ȚAȚI.
rețineți!**

● Atunci cînd lucrați într-un fir, montați rîndul de început cu firul dublu. Marginea tricotului va deveni mai rezistentă. Dacă

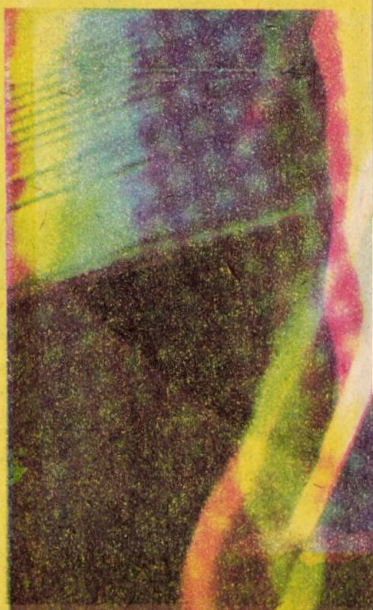
lucrați în două fire, montați primul rînd cu firul din patru ș.a.m.d. ● Cum puteți scăpa de inesteticele noduri în timp ce tricotăți?

Simplu. În loc să legați firele între ele, le veți suprapune și veți lucra cu fir dublu 7—8 ochiuri ● Dacă întrerupeți pentru un

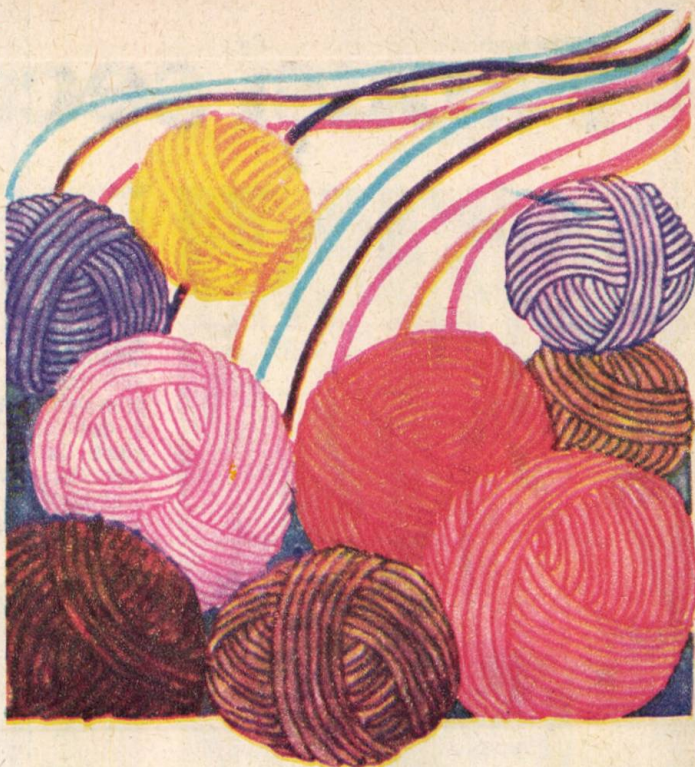
CE ȘTIȚI DESPRE

Culorile contribuie în mare măsură la înfrumusețarea vieții. Preferințele oamenilor în materie de culori se reflectă în alegerea îmbrăcăminte, în decorarea locuinței, în amenajarea locului de muncă, în alegerea spațiului destinat odihnei etc. Cercetări recente au pus în lumină faptul că preferințele individuale în materie de culori nu sînt întîmplătoare, ci se află în legătură cu anumite procese fiziologice care au loc în organism. Pe baza materialului studiat s-a ajuns la cîteva interesante concluzii privind personalitatea umană.

Astfel, cei care preferă culoarea albastră au tendința de a realiza legături constante (de pildă în prietenie), manifestă stabilitate în activitatea profesională etc. Preferința pentru culoarea roșie atestă dorința de a lega mereu noi prietenii, de a întreprinde noi acțiuni, de a reuși în toate. O trăsătură comună celor două „grupări” amintite este dorința de a se integra, de a se lega de anumite persoane sau activități. Cei ce preferă culoarea galbenă manifestă înclinare spre căutarea de orizonturi noi și interese noi (dobîndirea de noi cunoștințe). În vreme ce amatorii de verde tind spre valori constante și situații stabile.

timp lucrul, fixați ultimele 7—8 ochiuri de pe andrea, dublându-le cu un ac de siguranță ● Ați tricatat vreodată ciorapi de lână? Pentru a fi mai rezistenți, lucrați călciele și virfurile (locurile mai frecvent uzate) dublând firul cu bumbac de aceeași culoare ● A scăpat un ochi de pe andrea? S-a deșirat pe rînd? Remaiați-l, utilizînd o croșetă, și readuceți-l pe andrea ● Dacă croșetați în motiv simplu (fără modele care să le păstreze forma), puloverele, fustele sau rochiile „se lasă” la primul spălat. De aceea lucrați-le cu 3—4 cm mai mici decît tiparul respectiv ● Dacă lucrați o rochie sau o fustă, folosiți o croșetă nr. 2, 2 1/2, chiar mai groasă. Altfel, după un sezon, spatele se lasă, lungindu-se exagerat ● Ori de cîte ori spălați și clătiți lucruri din lînă sau mohair, folosiți un săculeț confecționat din tifon, pe care în timpul spălării îl legați la gură. De reșinut: apa, în tot timpul spălării și al clătirii, trebuie să fie caldă și să păstreze ace-

eași temperatură. În felul acesta lîna sau mohairul nu „se lasă” la spălat, iar lucrurile își păstrează forma inițială ● Uscarea

îmbrăcămintei croșetate sau tricotate se face pe suprafețe netede.

Maria PETROVICI

CULORI?

După unii autori, o echipă de fotbal îmbrăcată în roșu are o șansă în plus de a cîștiga publicul, întrucît echipamentul său atrage simpatia spectatorilor și determină participarea lor activă la fazele jocului.

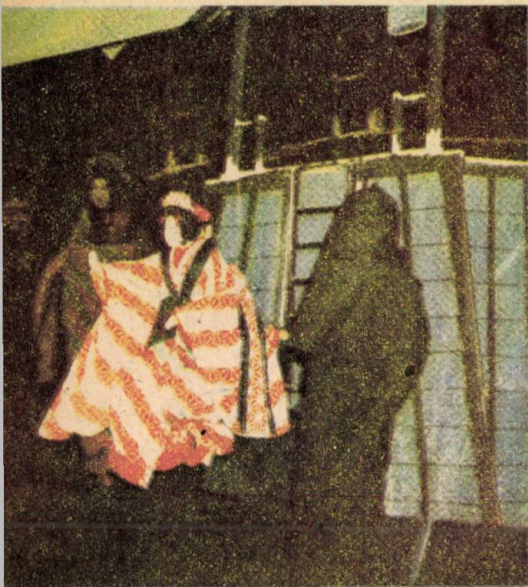
Domeniul în care studiul culorilor poate fi de mare utilitate este medicina. Aplicîndu-se unui bolnav un test adecvat, se pot obține în cîteva minute date prețioase cu privire la starea psihică a pacientului și la tendința organismului său de a contracta anumite boli.

Cercetarea în masă a preferințelor coloristice dă rezultate din cele mai interesante. Culoarea mov, respinsă de majoritatea europenilor adulți, place în schimb... iranianilor! Aceeași culoare este preferată de 75% din copiii de pretutindeni.

În prezent numeroase activități presupun lucrul în echipă și se bazează pe spiritul de echipă. Cunoașterea personalității poate ajuta la formarea unor colective închegate, în care individualitățile să se completeze armonios. Aportul culorilor la apropierea oamenilor nu poate fi decît binevenit.

TOTH Maria

Păpuși seculare

Deși apar pe scenă, artiștii minutilor rămân nevăzuți...

În Japonia, teatrul de păpuși are o existență multiseculară. În 1630, un artist din tradiția celor care, începând din jurul anului 1200, colindau țara rostind balade vitejești în acompaniament de

Bunraku cere artistului să stăpânească toate tehnicile păpușeriești.

shamisen, are ideea de a ilustra subiectul prin acționarea unor păpuși. Succesul determină rapidă răspindire a noii arte și înființarea primelor teatre permanente și stabile de marionete. Printre cei care s-au dedicat dezvoltării teatrului de păpuși se numără cîntărețul Takemoto Gidaiju (1651-1714) și dramaturgul Chikamatsu Monzaemon (1653-1724), su-pranumit Shakespeare al Japoniei, care a dedicat marionetelor vreo sută de piese. Cei doi au creat un stil nou, remarcabil prin extraordinara intensitate dramatică a interpretării. Ecouri ale acestui stil găsim și azi în teatrul nipon.

Trăsături delicate, mișcări grațioase, firești.

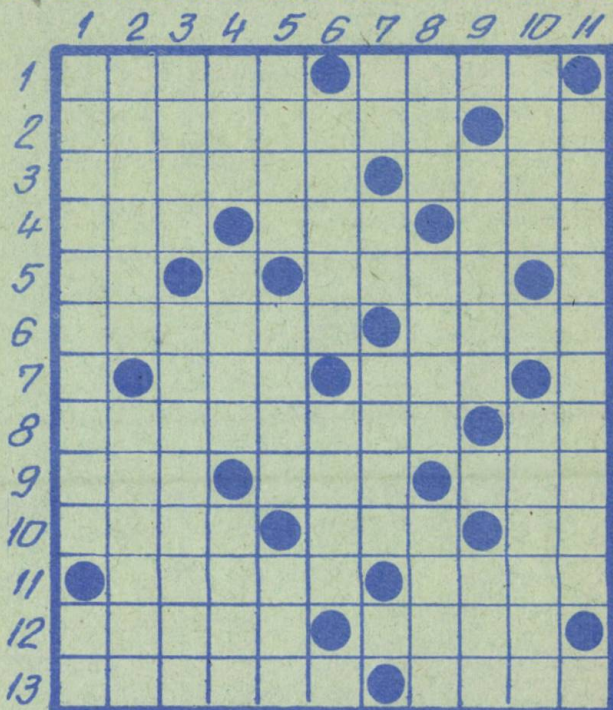
Treptat păpușile mici sînt înlocuite de marionetele mari și complexe, care ajung să cîntărească 20 kg. Manipulate de mai mulți artiști care, îmbrăcați în negru, acționează la vedere, păpușile de acest fel își mișcă nu numai brațele, picioarele și capul, dar pînă și ochii, și sprîncenele.

Apogeul teatrului de marionete japonez a fost atins în secolul trecut la Osaka sub conducerea marelui animator și șef de școală Uemara Bunrakuken. De atunci teatrul japonez de păpuși poartă numele Bunraku. Repertoriul teatrului tradițional de marionete nipon cuprinde piese clasice inspirate de momente istorice remarcabile ori legende mitologice și populare. Bunraku se bucură și astăzi de un mare succes.

Cine a inventat JOCUL

De-ale copiilor

ORIZONTAL: 1) Locul în care ne-am născut. Prestigios compozitor și muzicolog român contemporan, semnatarul partiturii „Suflet de copil”. 2) „Fiind băiet, păduri cutureieram” și „Gemenii” sînt două din minunatele poezii ale acestui mare poet liric român. Marin Gheorghie. 3) Schiță de I.L. Caragiale în care îl întâlnim pe Ionel, un băiat prost crescut (pl.). În opoziție cu dulce. 4) Diminutiv feminin. Literă din alfabetul grec. Iată (reg.). 5) Simbolul nichelului. Puișorul mamei! 6) Zeu egiptean al vegetației și al Nilului, fiu al zeului pămîntului, Geb, și al zeiței cerului, Nut. Centru de alimentare a autovehiculelor. 7) Bunic (fig.). A merge cu colindul. 8) Întîmplări din propria viață descrise de Ion Creangă. Nota din recreației 9) Pînă la capăt! Localitate în R.S.S. Letonă. Elev marinar. 10) Rîu în U.R.S.S. Nu scot nici o vorbă. Bălan Cornel. 11) Fiica îndrăgita a lui Zeus, născută din capul propriului ei tată. Oraș în județul Arad. 12) Cei mai buni din clasă. Locul în care își desfășoară „activitatea” domnul Goe. 13) Numai ochi și urechi la lecție. Centru de desfășurare a unor activități

îndrăgite de către șoimii patriei și pionieri. VERTICAL: 1) Copilă (fig.). Salut în limbajul celor mici. 2) Scriitor italian, autorul romanului „Cuore”. Compozitor austriac celebru, care la vîrsta de șase ani dădea concerte în fața Mariei Tereza, iar la unsprezece ani termina opera „La finita semplice”. 3) Persoană care poartă același nume cu alta. Copii (sing.). 4) Numără vîrsta. Fiu al lui Al. Lăpușneanu, care a domnit între anii 1591—1595. Trăsătură distinctivă. 5) Rîul uitării la vechii greci și romani. Acesta (pop.). Piesă utilizată la îmbinări metalice. 6) Dornic de cunoștințe.

Fibre textile obținute din scoarța unor plante originare din India. 7) De ce?! În cadă! A se ridica. 8) Insulă din arhipelagul Tonga. A stăvili. Spectacol îndrăgit de copii. 9) A pictat figuri de copii în stilul marilor portrețiști englezi. Bucuria copiilor în anotimpul alb. 10) Din penelul acestui mare pictor român a ieșit pînza intitulată „Copil cu vioară”. Celebru pictor flamand, creatorul „Portretului Helenei Fourment și al copiilor săi”. 11) Pictor român, autorul tabloului intitulat „Portretul fetei Nacu”.

DICTIONAR: ETA, INI, AUC, AZAS, EUA.

CÎȚI COLEGI?

Un copil primește de la părinții săi o pungă cu bomboane pentru a le împărți colegilor, la școală, de ziua lui. Când ajunge între colegi, numără bomboanele. Sînt 95. Numără și colegii din jurul său, apoi socotește: dacă le dau cîte 3 bomboane, rămîn cu 17. Dacă le dau cîte 4 bomboane, nu-mi ajung — îmi lipsesc 9.

Cîți colegi așteptau împărțirea bomboanelor?

Slalom prin fizica

Întrebările de mai jos se referă la cîteva noțiuni de bază din fizică. Scopul lor nu este numai verificarea cunoștințelor, ci și realizarea unei autotestări asupra felului de a înțelege unele fenomene din jur. Ele mai au rostul de a vă ajuta să gândiți și să acționați în spiritul fizicii.

Nu vă grăbiți să dați

raspunsurile. Citiți întrebarea de două ori și priviți-o... din toate unghiurile.

1. Cînd se mișcă mai repede în jurul Soarelui locuitorii planetei Pământ: ziua sau noaptea?

2. O roată cu spițe se rostogolește pe sol. Care parte a roții se mișcă mai repede, cea de sus sau cea de jos,

□□□□□□□□□□□□□□□□

HAI SOCO

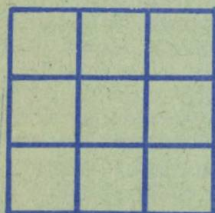
□□□□□□□□□□□□□□□□

care atinge pămîntul?

3. Pe o tavă se află un strat neted de nisip. Peste nisip se trag două furculițe egale în greutate, legate de cozi cu cîte o sfoară. Una dintre furculițe are doi dinți, iar cealaltă șase dinți. Care dintre cele

CALCULAȚII

Înscrieți în pătrățele cifrele 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 în așa fel ca pe fiecare orizontală sau verticală să vă dea suma de 30.

— Așa de scumpă să fie cerneala?
— Da' de unde, nu-i scumpă.
— Atunci de ce m-a certat mama? N-am vărsat decît o picătură pe rochia ei cea nouă...

CRİPTOGRAFIE ESTIVALĂ (7, 1, 2, 7, 4, 2, 6)

TAEVNTA B

amuzantă

două furculițe va trasa
urme mai adânci?

4. Când credeți că
v-ați simți mai bine:
culcați pe o saltea de
lână sau de puf ori pe
un pat de fier avînd
exact forma corpului
vostru?

5. Puteți stabili dacă un ou de găină este fiert tare (răscopt) ori este crud fără a-l privi în lumină și fără... a-i

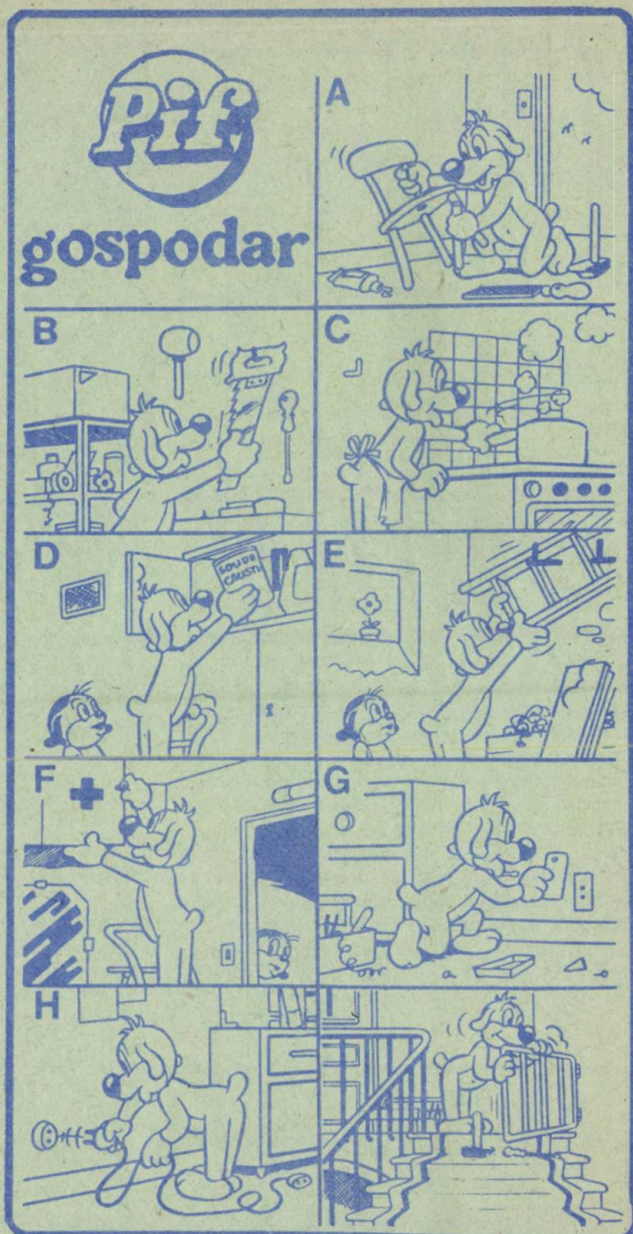
SĂ
TIM

sparge coaja?

6. O sonerie electrică emite constant un sunet. Dacă vă îndepărtați de ea cu o viteză egală cu aceea a sunetului emis, cum se va auzi sunetul pe care-l ascultați: mai tare sau mai slab?

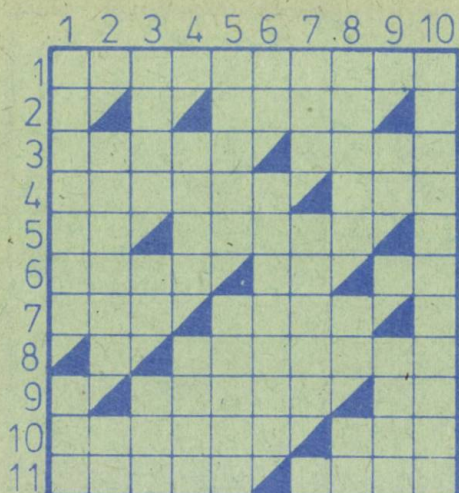
ENIGMA NUMBER 108

Urmați cu atenție modul în care se succed numerele de mai jos. Ați reușit să stabiliți corelația dintre ele? Dacă da, atunci completați cele două căsuțe lăsate libere cu numerele care urmează!

În fiecare desen apare un element care se repetă în alt desen. În felul acesta desenele formează un lanț diferit de ordinea literelor care le notează. De pildă, norișorul din A îl regăsim în E. Continuă singur. În același timp observă cât de atent gospodăr este Pif!

2	6	14	30	62
126	254	508		

SPORT LA 0°

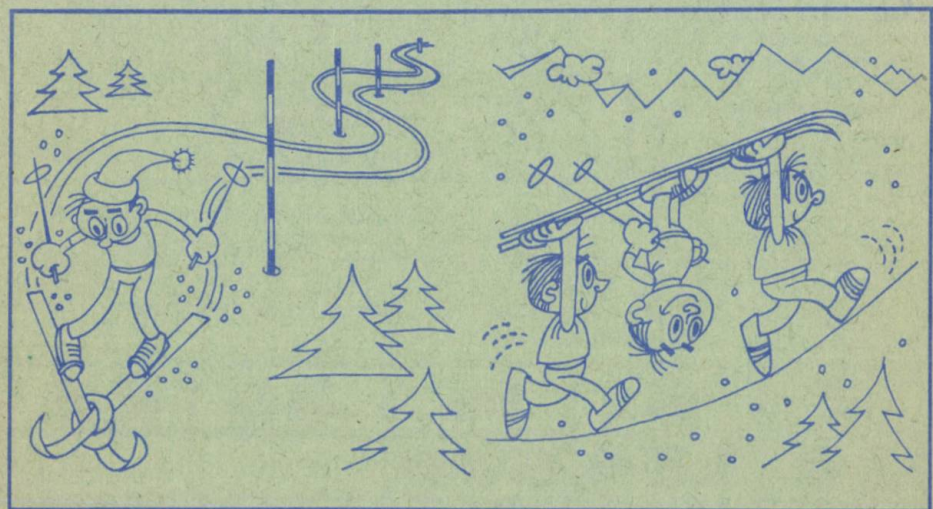
ORIZONTAL: 1) Instalație sportivă pentru sărituri cu schiurile. 2) În timpul ocolirii e împins de schior înainte. 3) Probă de patinaj artistic (masc.) Poezie cu melodie. 4) Obstacole prin care sînt obligați să treacă succesiv schiorii în proba de slalom (sing.). Instrument de suflat. 5) A început să înghețe! Vremea sporturilor din sezonul alb. 6) Șir de munți la sud de Troțuș. Ultimele din săniuțe! Mai scurtă iarna. 7) Componente ale fulgilor de nea. Un anumit sens. 8) A da cu ceară talpa schiului pentru a-i asigura o alunecare perfectă. 9) Poate îngheța de... teamă. În cursa de slalom. 10) Probă de înaltă măsorie la coborîre și slalom. Zeul nordic al iernii, ales de schiori ca protector. 11) Zeița viitoare din vechi legende scandinave, neîntrecută trăgă-

toare cu arcul, socotită inventatoarea schiului. O zăpadă pufoasă, abia căzută.

VERTICAL: 1) Elemente ale sportului hibernal preferat. Între două porți la slalom. 2) Mare mediteraneană. Lucian Karoly. 3) Olimpiada de iarnă (fig.). Udrea Ene. Materie primă pentru zăpadă și gheață. 4) Gîrlă de chefal. Localitate în S.U.A. 5) E periculos să cazi pe ea. A realiza un film. 6). În cumpănă! O patinatoare de mare virtuozitate. 7) Patinoar natural. Cit nămeții (fem.) 8) Eroină din romanul „Chemarea ghețarilor” de Alex. Wedding. Cere! Udrea Ureche. 9) Nea. Zeul iernii, al vîntătorii și al tragerii cu arcul în mitologia scandinavă. 10) Pe unele trambuline, în lipsa zăpezii căzute din nori.

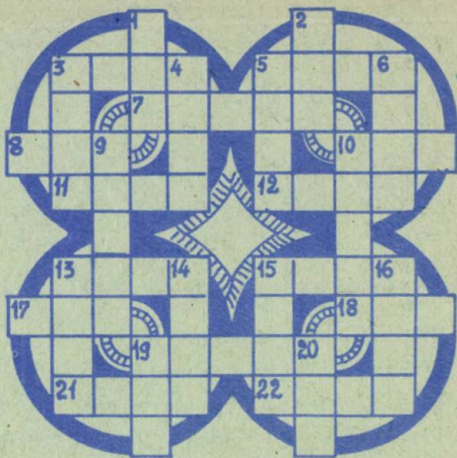
DICTIONAR: ULL, ERIC, LOID.

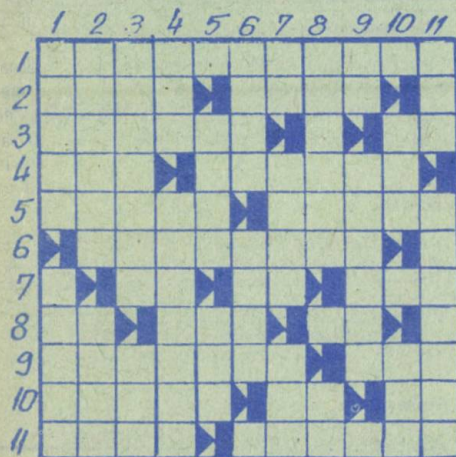
FANTEZIE HIBERNALĂ

ORIZONTAL: 3) Covorul alb al iernii. 5) Pași pe zăpadă. 7) Spărtură făcută în gheața unui râu de amatorii înarmați cu undiță. 8) Întreprinderea de transport București (abr.) 10) Zăpadă. 11) Puse pe foc (masc. pl.). 12) Sloi de gheață. 13) Folosit. 15) A bățatori zăpada. 17) Cîntecul greierului. 18) Tușuri miniaturali, care intră în compoziția fulgilor de nea. 19) Mari făuritori de basme pentru copii, care au scris „Albă ca Zăpada și cei șapte pitici”. 21) Sloi de gheață care plutește pe apă. 22) Extremități geografice veșnic acoperite de gheață și zăpadă.

VERTICAL: 1) Transformat de ger în patinoar. 2) A merge cu colindul. 3) Fiecare în cojocul ei (dim.). 4) A transforma zăpada în apă. 5) Ordin (inv.). 6) Un troian călător. 9) Podoaba verde a sărbătorilor de iarnă (pl.). 10) Acoperită de

omăt. 13) Din neamul lui Fram (pl.). 14) Apă înghețată! 15) Perioada zăpezilor. 16) Acela (pl.). 19) Înfășurat cu fularul. 20) Gerilă cel aducător de daruri.

FRIG

ORIZONTAL: 1) Instalație de răcire pentru conservarea alimentelor (pl.). 2) Dă senzația de frig.

Mantaua rece a iernii. 3) Locuitor al Peninsulei Iberice. Răspuns negativ. 4) Relativ la coarnele bovinelor. Aducător de frig (dim.). 5) Dezghețată. Arteră principală. 6) Emanație de lumină și căldură. 7) Gheorghe Cristian. În cosmos! Cale de ieșire a fumului din sobă. 8) Cu efect! Localitate în S.U.A. Vail! 9) Regiunea polară de nord, unde temperaturile ajung pînă la -52°C . Localitate în Austria. 10) Indică gradele. Zeul egiptean al soarelui. Aur. 11) Veselie la „Serbările zăpezii”. A coborît sub 0° .

VERTICAL: 1) Te face să tremuri. Autorul nuvelei „În frig”. 2) A se zgribuli de frig. Un frigider cu tradiție. 3) Ghețar plutitor. Chemare pentru cloșca cu pui. 4) Frig. Ghețar. 5) Localitate în R.P. Ungară. În lavină! 6) Cărate de ghețari. Autorul poeziei „Ninge”. 7) Din timp! Formă populară pentru chirie. Descărcare electrică. 8) Răcirea vremii, condiție climatică principală în apariția frigului. Asia. 9) Ene Teodorescu. Îngheață și se înroșește la frig. 10) Biroul de turism pentru tineret (abr.). Autorul poeziei „Va veni iarna albă”. 11) Glaciară. Zero... cea mai joasă temperatură posibilă (-273°C).

DIȚIONAR: CEB, IVA, ERL, IVAD.

LENEȘUL

A tăiat pe opt în două
Și ce-a constatat Andrei?
Jumătatea lui cea nouă
Nu-i nici patru, nu-i nici trei!

VECINI DE BANCĂ

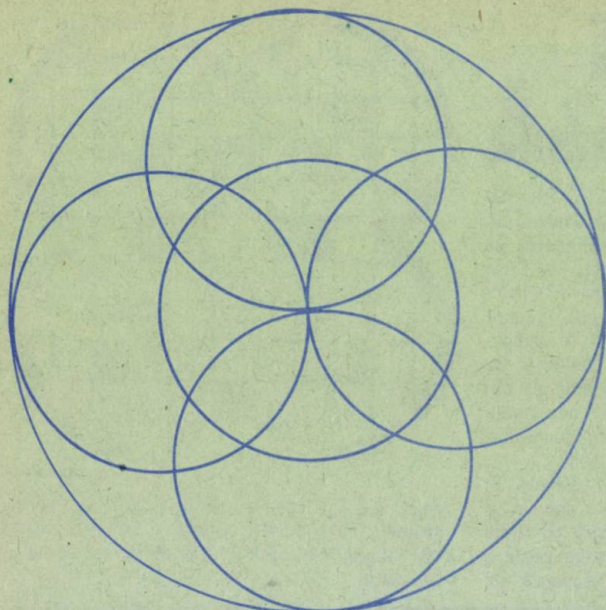
Unul patru, altul șase
Au Costin și cu Tănase;

Doar pe stradă cînd se-adună
Fac un zece... împreună!

OPINIA UNOR PANTOFI

Cunoscute-am într-o seară
Și rușinea, și necazul:
Nespălați de astă-vară
Nouă ne-a crăpat obrazul!

Gh. Zarafu

IMPOSIBIL, DAR ADEVĂRAT

Un desenator năzdrăvan a reușit să facă șase cercuri — unul mare și cinci în interiorul acestuia — fără să ridice creionul de pe hirtie și fără să repete vreo trăsătură; sau cum s-ar spune: dintr-un singur condei. Puteți și voi?

La școală

— Copiii! Provenind din latinește, cuvântul vice înseamnă „cel care ține locul”. Ați putea să-mi dați un exemplu în acest sens din școala noastră?

— Costel, tovarășă profesoară!

— Cum așa?

— Păi, pentru o gumă de mestecat și două abțibilduri, el ne ține locul la casa de bilete a stadionului când joacă „Dinamo”!

— Și, fiindcă azi ați vizitat o fabrică de postavuri, aș dori să-mi spuneți: ce ați reținut despre dimie sau abă?

— Abba este o cunoscută formație suedeză de muzică ușoară, tot așa de bună ca și Boney M., tovarășă profesoară!

— Azi în laboratorul de științele naturii ne-au dat la toți lacrimile!

— V-a spus profesoara vreo poveste tristă sau are de gând să vă părăsească?

— Nici una, nici alta! Am avut ca temă de studiu... ceapa.

— Care este cel mai bun săritor din clasa voastră?

— Gigel! Sare peste bănci fără să le mai ocolească!

George M. Gheorghe

Clopoțelul

Un clopoțel voios ridică
Argintul lujerului sus.

„Ce bine-mi pare! — vrea să zică —
Azi primăvara v-am adus!”

Plicul

Aripi de fluturaș de unde-ai luat
De mi-ai adus în zbor scrisoarea
mică?

Prietene, mi-aduci un gând curat
Ca primăvara prima rînduniță.

Pomul

Aș vrea să prind zefirul ăstui ceas
Ce susură-n ferestre de lalele,
Să dea și pomișorului meu glas,
Că l-am sădit cu degetele mele.

Condelul

Te-asemăn cu-o crenguță, cum pre-
sari

Flori de cireș pe foaia de hirtie.
Pe spațiul de lumină argintie
Sînt slove dragi ori licurici sprintări?

Albina

Un vestitor de aur e-n livadă
Și florile-l primește ca pe-o crăiasă.
În taină-i dau o sărutare caldă,
Pe piciorușe doi conduri îi lasă.

RADU URSULESCU

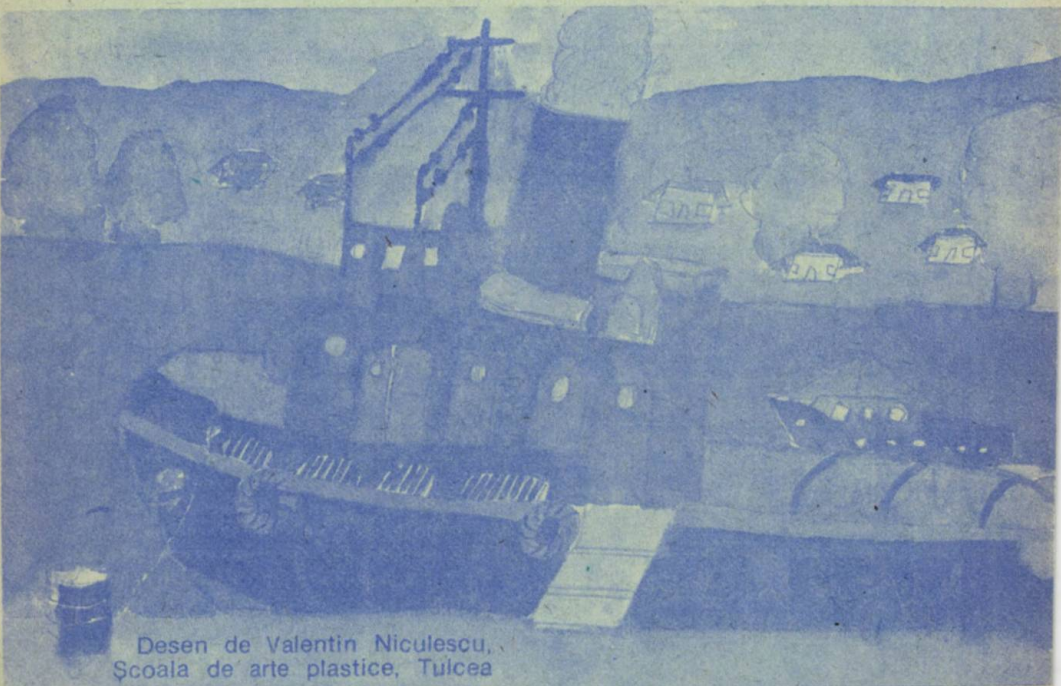
CORABIA „MARIȚA”

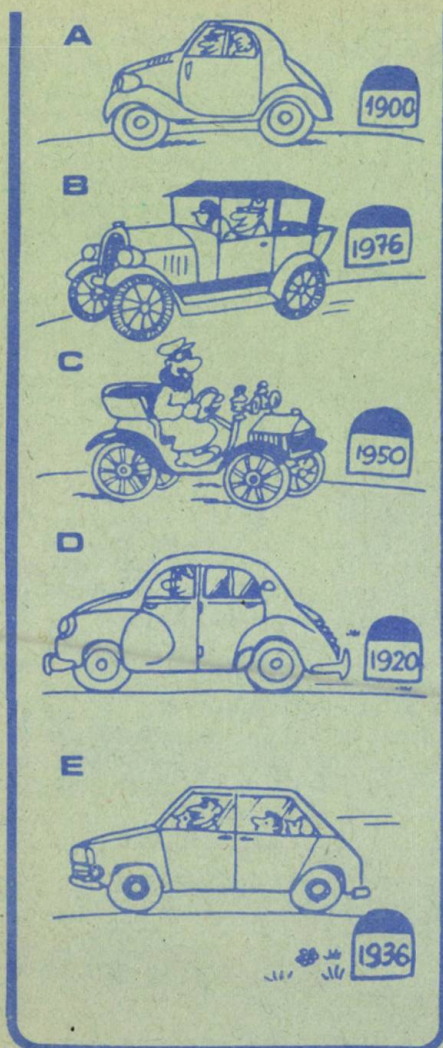
Începutul cert al navigației noastre maritime îl constituie apariția, acum 150 de ani, pe apele Mării Negre, a vestitei corăbii „Mărița”, care fusese construită la Giurgiu și „aruncată la apă”, adică lansată, în septembrie 1834. După trei luni – la 7 decembrie 1834 – „Mărița” a pornit în prima sa cursă internațională, de la Sulina spre Constantinopol, încărcată fiind „cu 300 chile mari de grâu” (circa 150 000 kg). Această primă cursă a fost realizată în... 18 zile, după cum aflăm din jurnalul de bord al navei, păstrat la Arhivele Statului.

În imagine: Corabia „Mărița”, pictură de Dimitrie Știubei.

Într-un port maritim se află un vapor. El are fixată pe un bord o scară de lemn. Scara se compune din 15 trepte situate la o distanță de 31,5 cm una de cealaltă. Ultima treaptă se găsește chiar la suprafața apei. La ora fluxului apa începe să urce, nivelul ei crescînd constant cu cîte 5 cm pe oră. În cît timp cea de-a cincea treaptă a scării va fi acoperită de apă?

Desen de Valentin Niculescu,
Școala de arte plastice, Tulcea

GĂSIȚI MUNTELE

Așezând cifrele într-o anumită ordine, va rezulta înălțimea unui vîrf de munte din Carpații Meridionali.

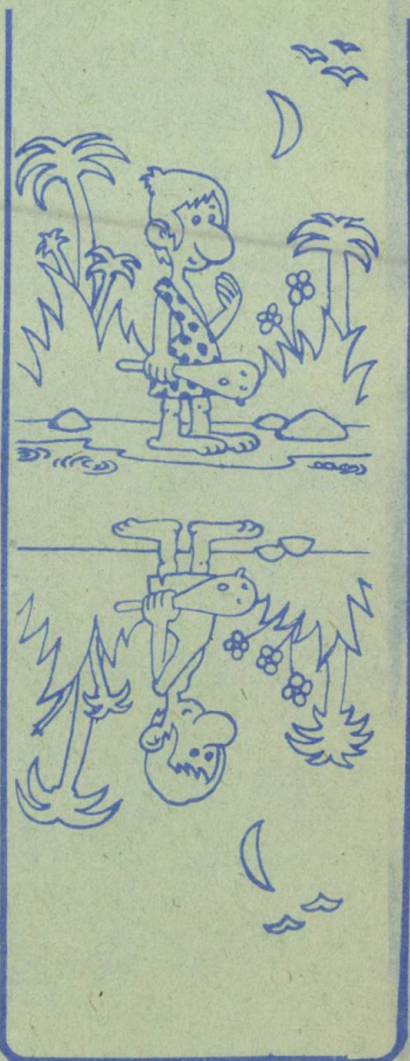
1. Cum se numește vîrf?
2. Ce înălțime are?
3. Din ce masiv muntos face parte?

AUTO GHICITOARE

Care model
de automobil
corespunde
anilor
insemnați
pe borne?
Notați sub ele
litera corectă.

Băiatul din desenul de sus se
oglindește în... cel de jos. Cite dife-
rențe apar între cele două imagini?

HA,

HA,

HA!

Ionel rupe din manual pagină după pagină. Învățătoarea îl întreabă:

— De ce rupi foile?

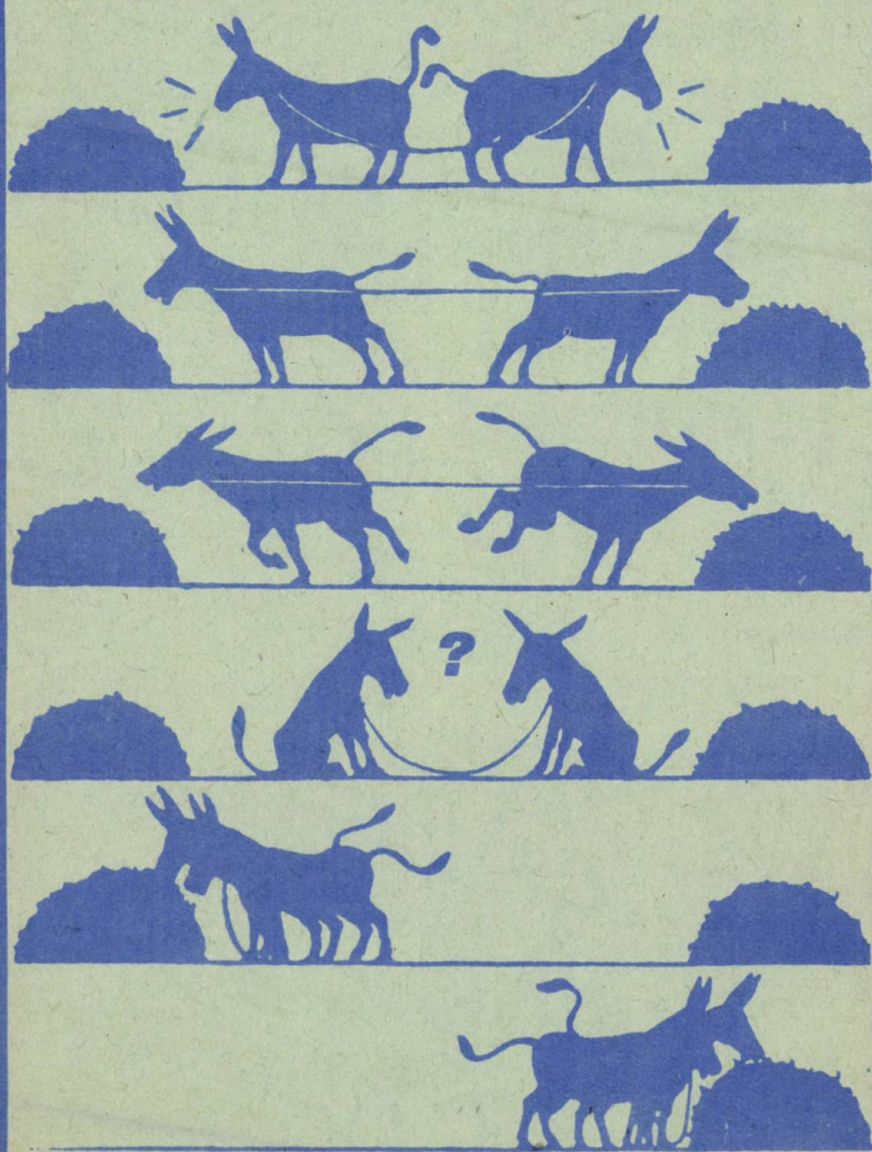
Ionel răspunde:

— Nu mai am nevoie de ele: le-am citit...

— Mamă, Mirela ți-a spus că a spart vasul albastru?

— Nu...

— Atunci nici eu nu-ți spun că am vărsat cerneala pe covor...

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										

o călătorie spre centrul pământului

ORIZONTAL: 1) Savant irlandez din secolul XVI care a încercat prima călătorie spre centrul Pământului. 2) Cu el verifică Axel adîncimea apei din ostrovul subteran. Cei trei tovarăși de drum: Lidenbrock, Axel și Hans. 3) Regină a Amazoanelor. Localitate în care Hans îi găzduiește pe cei doi exploratori. 4) Cauze ce derutează grupul nostru prin schimbarea continuă a acului busolei. 3—4 localități din Holstein! 5) Fesl „Damen” la vechii egipteni. 6) Vulcan în care va

sîrși epopeea grupului nostru. Substanțele vulcanice eruptive formau o masă lichidă (m. pl.). 7) Acțiune prin care grupul ajunge la suprafața Pământului. Scrierea runică, cuprinzînd 23 de litere! 8) Astfel apare profesorul Lidenbrock în multe acțiuni de ale sale. A face pe placul profesorului. 9) O stea în continuă transformare! Se afirmă oriunde. 10) Stîncă ce bloca trecerea spre centrul Pământului (pl.). Este în temă! 11) Literă slavonă. Încetinirea erupției din puțul secundar al vulcanului. 12) Ambarcație utilizată în călătoria spre centrul Pământului (pl.). Insulă coraliană.

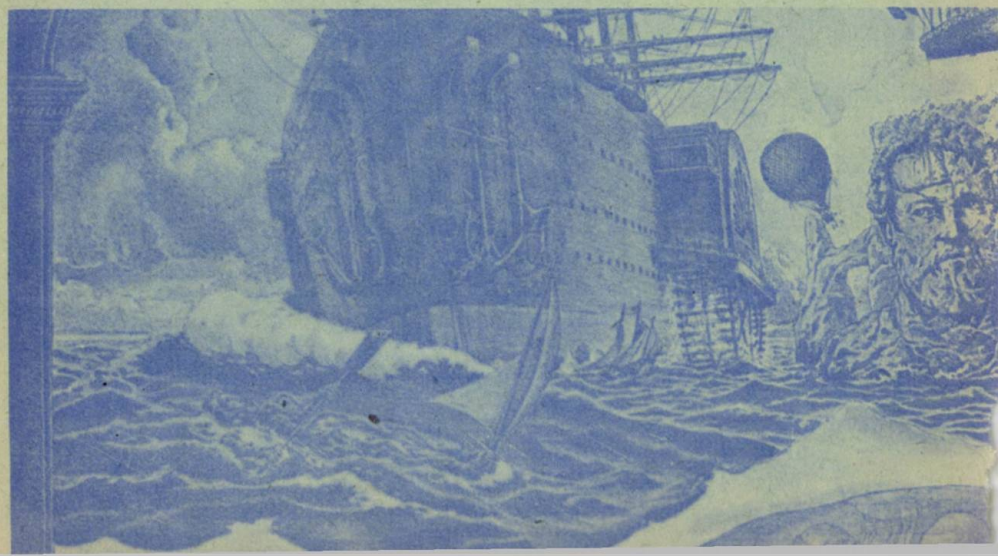
VERTICAL: 1) Intrarea spre centrul Pământului. Sticlă al cărei conținut are un efect binefăcător asupra naufragiaților. 2) În această lună pornesc eroii noștri pe oceanul subteran. Loc de baștină al lui Hans. 3) Localitate de unde grupul nostru va porni spre Copenhaga. Afluent al fluviului Sassandra din Coasta de Fildes. Avantaj (fig.). 4) Capete de nua! Numele portului în care eroii

Dragul nostru

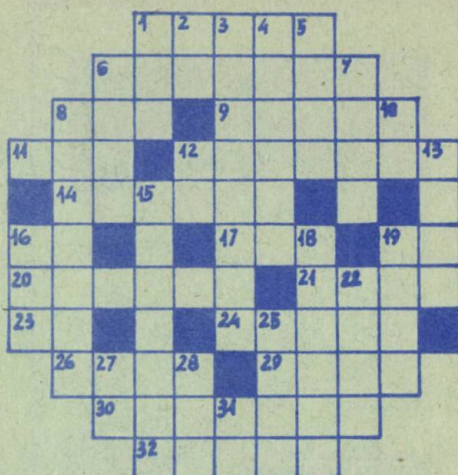
noștri își assemblează pluta. 5) Un fel de conservă. Emanajii. 6) Unul din virfurile vulcanului Sneffels. 7) În peștera în care au ajuns era o uriașă grădină subterană (pl.) Încăperea din granit întîlnită în timpul călătoriei pe sub pămînt. 8) Particulă onomastică anglo-saxonă. Cap de monstru! „O călătorie spre centrul Pământului” a devenit o legendă. 9) Metale aliate! Prin această strîmtoare au părăsit eroii noștri Dane-marca. Două recife din strîmtoarea Feroe. 10) Ihtiosaurus, avînd dinți de crocodil, cap de șopîrlă și botul asemănător acestui monstru. Unul din minunații eroi ai romanului „O călătorie spre centrul Pământului”.

DICTIONAR: EGE, RMT, EAST, IAT, SIP, NSO, EAD, MTAL.

SECRETUL LUI WILHELM STORITZ

ORIZONTAL: 1) Numele unuia din eroii romanului (Marc). 6) Localitate în care apare o torță uriașă în „turnul cu clopot de aramă”, urmarea unei isprăvi a lui Wilhelm Storzitz. 8) Denumire dată cetății feudale din preajma localității Ragz, de unde doctorul Roderich și eroul nostru Henri admiră priveliștea orașului. 9) „Secretul lui Wilhelm Storzitz”. 11) Stare de... reverie care îl cuprinde pe Henri când își amintește de amenințarea personajului invizibil. 12) Ținut în care izvorăște râul March și în care vasul „Dorothee” face o escală. 14) Dintr-o astfel de publicație, Vidal va afla de comemorarea lui Otto Storzitz. 16) Căzută de la 24 m! 17) Râu în Manciuria. 19) Apar zori! 20) Locul de odihnă al lui Otto Storzitz

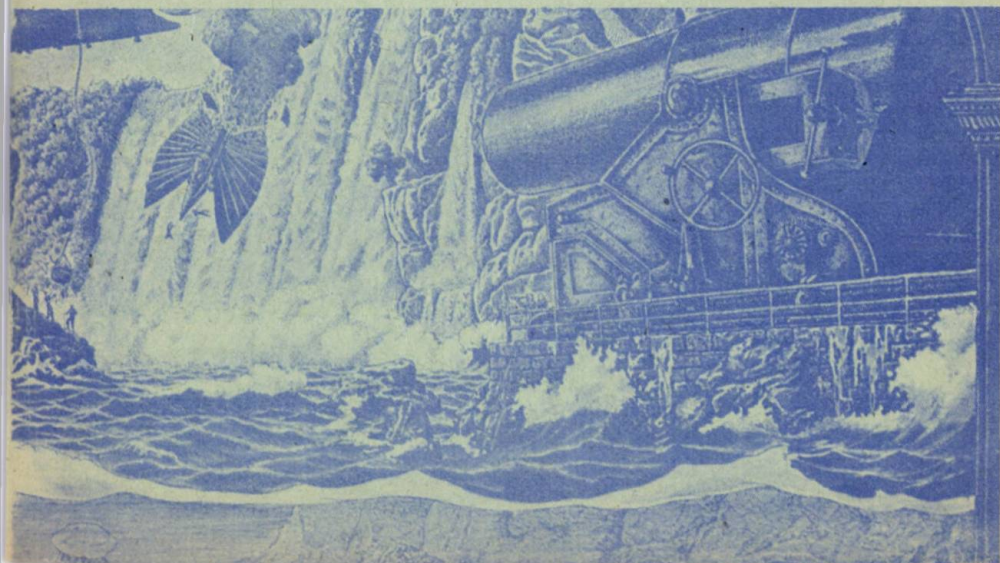
JULES VERNE

din Spremberg. (pl.). 21) Ocazie cu care căpitanul Haralan apare în forma sa vizibilă. 23) Storzitz la 23 de ani! 24) Metal de culoare alb-argintie, făcând parte din familia pământurilor rare. 26) Impresia neplăcută resimțită de Henri la apariția personajului invizibil. 29) Haină, dar și fără cap! 30) Lucrare de Frederic Margrade, cu care Wilhelm Storzitz sperie grupul nostru. 32) Salturile lui Wilhelm Storzitz. VERTICAL: 16) Scrisoare prin care Marc Vidal își cheamă fratele de la Paris. 8) Puterea lui Wilhelm Storzitz. 6) Locuința lui. 27) Foc la urmă! 1) Doresc. 15) Năucit de apariția personajului invizibil. 2) Au mai rămas doar 2—4 fiole! 12) Camera numărul 34 din hotelul „Temesvar”! 28)

Insulă în Polinezia. 3) Vasul cu care Vidal va pleca din Viena. 31) 1—3 tumb! 4) Se înfiripă între Myra și Marc (dim.). 25) Port lângă care Henri va admira celebra cetățuie Kromarn, creație a lui Matei Corvin. 5) Cu această parte a cuțitului este rănit Marc. 18) Sentiment care îl face pe Marc să treacă peste faptul că Myra este invizibilă. 7) Gabaraua „Dorothee”, de pildă. 22) Întrebare. 10) La sfârșitul lui iunie! 19) 4 aprilie 1757. 13) Conținutul fiolelor lui Wilhelm Storzitz.

DICTIONAR: HSI, AINA, ANU.

George Negrea, Borzești

În copac se află două păsări identice.
Care sînt?

silabe încrucișate

ORIZONTAL: 2) A merge călare. 4) Scumpe. 5) Detergent. 7) Pletele acului. 9)...Mare, sat și comună în județul Olt. 11) Solicitare. 13) Legume trecute prin sită. 15) Tradiție. 17) A corecta. 18) Îndesare.

VERTICAL: 1) Casă de odihnă într-o stațiune balneară. 2) Vehicule rustice. 3) A fi vesel. 4) Vănat cu pene. 6) A se învîrți. 7) Acțiunea de a da apă unor animale. 8) Vastă. 10) Călmare. 11) Vioară (reg.). 12) Restituită. 14) Unealtă agricolă. 16) Arbore sau arbust rășinos care poate atinge peste 1 000 de ani, avînd lemnul tare și foarte prețios.

- Ajutați-mă, vă rog, să deschid poarta.
— Cu plăcere, puieule. Privește cu atenție,
pentru ca mine s-o poți deschide singur.
— Nu-i nevoie, până mine vopsea o să se
usuce...

- Ce-o să te faci dacă n-o să știi să numeri
decît pînă la zece?
— Arbitru de box!

- Se spune că gimnastica ucide microbii.
— Ai pus vreodată un microb să facă gimnastică?

- Pușor, de ce crezi tu că la munte casele se fac din lemn?
- Păi, din piatră se face muntele!

- Cinele meu Azor e foarte deștept.
- Și Grivei al meu e deștept. El îmi cum-pără ziarul în fiecare zi.
- Știu, mi-a spus Azor...

- Ia te uită! Georgică! De cînd nu te-am vă-
zut! Și ce mult te-ai schimbat.
— Dar nu mă numesc Georgică...
— Cum, ți-ai schimbat și numele?!

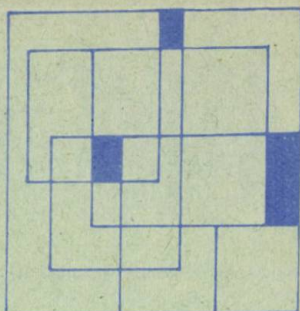
Între desen și umbra lui există 14 diferențe. Le poți identifica?

1	1	1	1	2	2	2	2	3	3
3	3	4	4	4	4	5	5	5	5
6	6	6	6	7	7	7	7	8	8
8	8	9	9	9	9	10	10	10	10
11	11	11	11	12	12	12	12	13	13
13	13	14	14	14	14	15	15	15	15
16	16	16	16	17	17	17	17	18	18
18	18	19	19	19	19	20	20	20	20
21	21	21	21	22	22	22	22	23	23
23	23	24	24	24	24	25	25	25	25

numere încrucișate

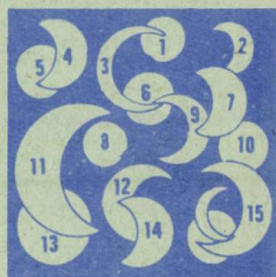
Aveti aici numerele 1—25 scrise de câte patru ori. Schimbați-le ordinea așezării astfel ca la adunare să vă dea pe fiecare rând, orizontal și vertical, totalul 130.

Numărul 1 din colțul stîng de sus și numărul 25 din colțul drept de jos rămîn la locul lor.

Pătratele cu bucluc

Cîte pătrate cuprinde desenul acesta?

CLAR DE LUNĂ

Trei din aceste luni sînt identice: care?

Unul din desene nu se potrivește cu celelalte. Care?

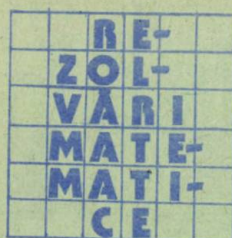

MINGEA

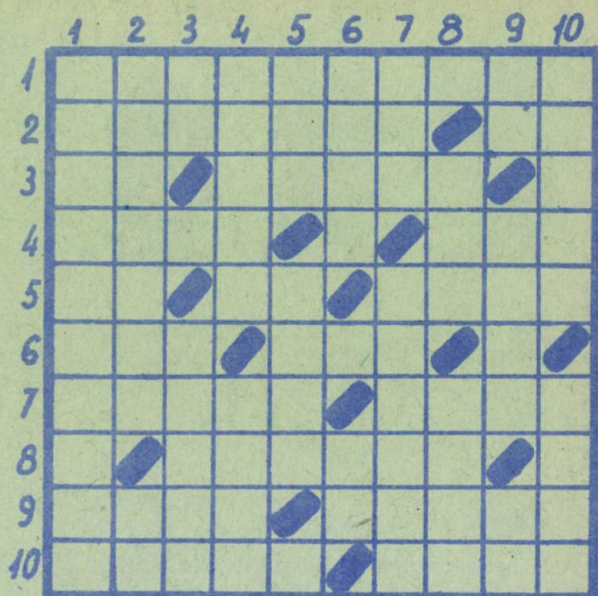
În atîtea zeci de roluri
Cite-n viață am jucat,
V-am băgat atîtea goluri.
Cîte geamuri am stricat!

SCARA DE TRAMVAI

Sînt de-a dreptul revoltată
Pe băieți ca și pe fete
Că-s ades repartizată
Celor ce nu au bilete!

ORIZONTAL: 1) Parte a matematicii care se ocupă cu studiul numerelor. 2) Condițiile care leagă valorile a două sau mai multe mărimi. Muat în apă. 3) Miros specific. Raționament temeinic. 4) Mii de kilograme. Remarcabil sculptor român (1891—1976). 5) Marin Luca. Sere! Distanța dintre un punct și un plan de referință. 6) Ornament în formă de ou folosit la decorarea cornişelor și capitulelor (pl.). Perioadă lungă de timp. 7) Matematician, fizician și astronom german (1777—1855), care a făcut prima demonstrație a teoriei fundamentale a algebrei (teorema lui D'Alembert) și prima expunere sistematică a teoriei numerelor complexe, introducând reprezentarea lor geometrică. Îndulci la mijloc. 8) Semidreptele care formează un unghi sau liniile care mărginesc o figură geometrică. 9) Matematician norvegian (1802—1829) care a pus, împreună cu K. Jacobi, bazele teoriei funcțiilor eliptice și a cercetat integralele care-i poartă numele. Între trei și cinci. 10) Tehnica săpării sondelor. Localitate în Danemarca.

VERTICAL: 1) Aparat care efectuează și înregistrează mecanic operații aritmetice. 2) A găsi soluția unei probleme. Două boabe! 3) Într-un bilion. Matematician și fizician elvețian (1707—1783), creatorul calculului variațiilor, al studiilor care formează partea generală a teoriei numerelor și a teoriei ecuațiilor diferențiale. 4) Filozof și matematician grec (c. 625—550 î.e.n.), autor al unei teoreme care afirmă că o paralelă dusă la una din laturile unui triunghi le împarte pe celelalte două în segmente proporționale. Coridor. 5) Milescu Tache. Număr ce reprezintă rezultatul unei scăderi.

6) Munte în Marea Britanie. Într-o cupă! 7) Arbore cu flori puternic parfumate. Fiecare dintre unghiurile drepte formate din întretăierea a două drepte perpendiculare. 8) Unitate de măsură pentru suprafață folosită în Japonia, egală cu un hectar. A nu ține minte. 9) Plus! Un cerc... coraligen. Două din patru! 10) A totaliza mai multe numere într-unul singur. Procedeu elementar în teoria numerelor datorat lui Eratostene (c. 275—195 î.e.n.) și utilizat la găsirea numerelor naturale prime mai mici decât un număr natural dat.

DICȚIONAR: OVE DULC, NAUR, EGIE, CHO.

CÎND CUMPĂRAȚI UN MATERIAL

Calculați rapid metrajul necesar ținând seama de lățimea țesăturii. Stofele, de obicei, au lățimea de 1,40 m, iar mătăsurile, pînza topită și cotonașele de 0,80—0,90 m.

Iată cîteva metraje clasice, corespunzătoare unei înălțimi medii (1,60):

- bluze cu mâneci scurte — 1,50 m (0,80 lat);
- bluze cu mâneci lungi — 2,00 m (0,80 lat);
- rochie de vară — 3—3,50 m (0,80 lat);
- rochie de stofă cu mâneci lungi — 2 m (1,40 lat);
- fustă dreaptă — 0,75 m (1,40 lat);
- fustă cu pliuri — 1,50 m (1,40 lat);
- fustă mini — 0,50 m (1,40 lat);
- fustă maxi — 1 m (1,40 lat);
- pardesi, palton — 2,25 m (1,40 lat).

CADENȚE SONORE

ORIZONTAL: 1) Prelucrare a unei piese muzicale pentru a fi executată de alte instrumente sau formații decât acelea pentru care a fost compusă (pl.). 2) Știință și artă a interpretării vocale. Lac în Canada. 3) A nu se coace (reg.). Mod de executare în tempo vîoi a unei bucăți muzicale. 4) Mesel Mic port pescăresc în Danemarca.

pidă decît lento și mai lentă decît andante. Cîntăreț cu cea mai gravă voce (pl.).

VERTICAL: 1) Melodie cîntată din gură sau la un instrument muzical și însoțită cu altă melodie în armonie cu cea dintîi. 2) Fantezie instrumentală, bazată de obicei pe teme folclorice sau în spirit popular. Ode! 3) „...de pelerinaj”, ciclul de piese pentru

brație corzile instrumentelor. 11) Fals! Mișcare ritmică la dans (pl.).

DICTIONAR: EAR, OPI, ASAA, TROG, IAO.

din
necazurile
obiectelor
...școlare

MATRICOLA

Știu! Pe braț nu-mi șade bine
Și am cifrele murdare
Pentru că mai mult mă ține
Tudorel prin buzunare!

LAMPA DE BIROU

Ziua nu-l zăresc pe-acasă!
N-are timp ca să citească.
Lîngă mine stă la masă
Numai ca să picotească!...

RUGĂMINTEA GUMEI CĂTRE CREION

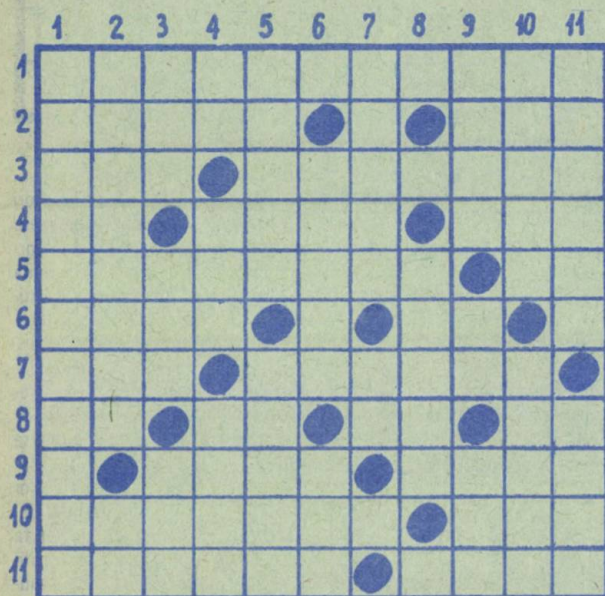
Măi creionule, amice,
la-mă-n clasă, că eu merg,
Poate scrii vreo prostie
Și ți-o șterg!

GHIODZANUL

Întrebat fiind ghiodzanul:
„Ce părere ai de Lae?”
Ș-ar fi plîns: „Mă folosește
Și ca armă la bătaie”...

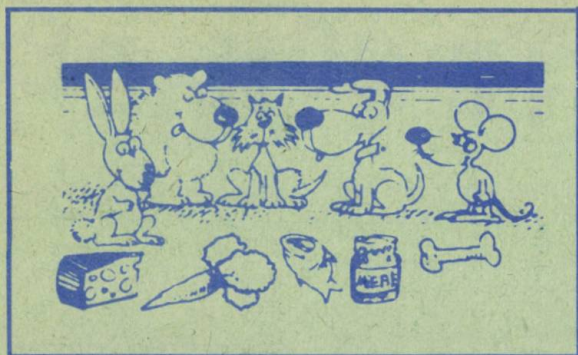
ȘAPCA

Sînt și ruptă, și murdară,
Deși n-am mai mult de-un
an.
Pentru ce? Slujesc de bară
Într-o „poartă” pe mai-
dan!...

Amalgamați în vechea chimie (abr.). 5) Grup de cinci linii orizontale, paralele și echidistante, pe și între care se scriu notele. Într-o fracție! 6) Vinzătorul de păsări din opera cu același nume de Zeller. Început de interval! 7) Cîmpie în nord-estul țării noastre. A executa un cîntec. 8) Cămașă înflorată. Catenel! Începe oratoriul. La harpă! 9) Secțiune lirică rezervată solistului vocal acompaniat de orchestră, într-o operă, oratoriu sau cantată (pl.). Ascultă! 10) Oferă melodia preferată. Așezat. 11) Mișcare în cadrul unei lucrări muzicale, mai ra-

pian de Liszt. Andante. Eroina principală a unei binecunoscute operete de Filaret Barbu. 4) Nete. Atmosferă (abr.). Cîmună în Austria. 5) Un sunet muzical profund (fem.). Își exprimă sentimentele în cîntec (pl.). 6) Roman. Popor de limbă chinezo-tibetană din China de sud și din Vietnam. 7) Visul păsărelelor. În tonomat! 8) Cel mai important dintre instrumentele cu coarde și arcuș, avînd acordajul cel mai înalt (pl.). 9) A tăgădui. Nene! Susurul izvoarelor. 10) Formațiune instrumentală de muzică populară sau lăutărească. Pune în vi-

Ca să corespundă ordinii desenelor de sus, ordinea celor de jos trebuie schimbată. Cum?

CÎNTARE ȘI CÎNTĂRIRI

1. Cît cîntărește, în timpul căderii sale, un corp greu de 1 kg atîrnat în cîrligul unei balanțe cu arc (resort), care cade de la înălțimea de 100 m împreună cu balanța?

2. Presupuneți că ați putea cîntări o persoană atît la unul din polii geografici ai Pămîntului cît și la Ecuator. Unde credeți că va avea ea cea mai mare greutate: la pol sau la Ecuator?

3. Imaginați-vă că pe talerele unui cîntar-balanță (cu două platane) ați așezat două găleți identice ca formă și greutate. Una dintre ele este plină pînă la gură cu apă. Cealaltă este de asemenea plină cu apă, tot pînă la marginea de sus, dar în apa ei pluteste o bucată de lemn de brad în gre-

utate de 1 kg. Care găleată va cîntări mai mult?

4. Pe talerul unei balanțe de felul celei din întrebarea anterioară se găsește un pahar ce conține apă pînă la jumătatea înălțimii lui. Alături de pahar așezați un disc metalic în greutate de 50 g. Echilibrați apoi balanța punînd greutateți marcate pe celălalt taler, după care luați discul și-l aruncați în apa din pahar. Se știe că un corp scufundat într-un lichid pierde o parte din greutate, parte egală cu greutatea volumului de lichid pe care-l dislocuiește. Iată întrebarea: în cazul prezentat, se va menține echilibrul balanței? Dacă răspundeți negativ, precizați în care parte se va înclina balanța: spre pahar sau spre talerul cu greutateți?

Ca un joc de dame, dar...

Jocul se practică pe o tablă de șah. Piese (puri de la table, monede sau fise) se așază ca la jocul de dame obișnuit. Mutările sînt aceleași, cu următoarele modificări:

1. Piesele peste care se sare nu se ridică de

pe tablă.

2. O piesă poate sări peste alte piese indiferent de culoarea lor.

3. Nu sînt admise mișcările (nici săriturile) înapoi. Se poate face un șir neîntrerupt de sărituri peste piese de ambele culori, însă nu se

permite combinarea unei sărituri cu o mișcare peste un singur pătrățel.

Fiecare jucător urmărește să ocupe poziția inițială a adversarului. Cîștigă cel ce reușește. Dar jocul mai poate fi cîștigat și prin închidere, adică atunci cînd adversarul nu mai are posibilitatea să facă nici o mișcare.

O mamă adoptivă

O cățelușă de la Grădina zoologică din Erevan a servit ca „doică” unui număr de peste 20 de pui de animale diferite. În prezent ea își împarte locuința cu o hienă de patru luni. „Copilul” este de două ori mai mare ca „doica”, dar aceasta îl hrănește și îl îngrijește în continuare. Debutul „doicei” s-a produs cu trei ani în urmă, cînd un leopard-femelă a refuzat să-și hrănească puilul. Acesta a fost plasat printre puii cățelușei, împreună cu care s-a hrănit și a crescut vreme de șase luni.

Mama adoptivă e foarte severă cu toți puii. În ultimele luni de conviețuire cu leopardul, era un adevărat spectacol să vezi animalul mult mai mare decît „doica” refugindu-se într-un colț al cuștii atunci cînd aceasta, supărată, îl admonesta. Cățelușă, numită Sevuk, a îngrijit pînă acum un pui de tigru, unul de leu, altul de panteră, un pui de urangutan, mai mulți pui de lup și alte animale.

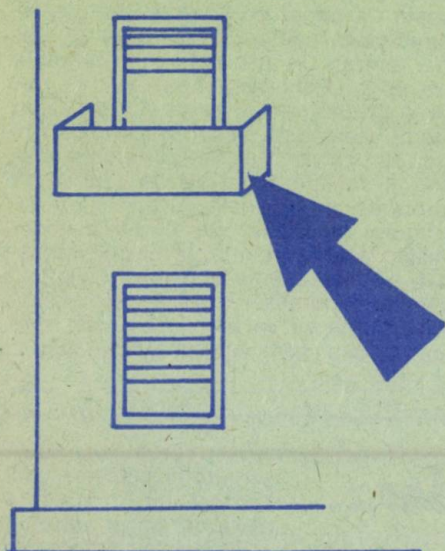
Radiografia stelară

În industria metalurgică se aplică în mod curent controlul integrității interne a pieselor de rezistență, a conductelor metalice cu ajutorul razelor X sau al laserului.

Printre „obiectele” a căror integritate și rezistență trebuie cunoscute în fiecare moment se numără și marile baraje. În ultima vreme a fost pus la punct un sistem de „radiografieri” a barajelor de pămînt. Avînd în vedere dimensiunile gigantice ale acestor baraje, în locul sursei de iradiere clasice se apelează... la razele cosmice. Forța lor de penetrare este binecunoscută. Aceste radiații acționează asupra unui aparat coborît în profunzimile barajului prin sonde anume prevăzute. Datele înregistrate permit aprecierea stării barajului, identificarea fisurilor etc. Pe această cale se mai pot urmări tasarea materialului și modificările provocate de seisme.

Hai să ne jucăm cu mingea

Scart ilustrat (XXXOXX)

OASPETE DRAG

Enigmă (4)

Hai să ne gândim, copii,
Cine oare poate fi?
Vine din pădurea deasă
Oaspete în casa noastră.
Ne oferă de-Anul Nou
Tuturor câte-un cadou.

la cizmărie

ȘARADĂ (4 + 3 = 7)

O, ce mare magazin!
Cum îi zice? Zi-mi și mie,
Fiindcă e foarte ușor.
Ea se află pe vapor,
Deci pe apă, nu pe munte.
Partea-a doua e o punte.
Împreună, ia aminte,
Intră în încălțăminte.

George Negrea, Borzești

POLITEȚE

Dacă dimineța plec tirziu de-acasă,
O fac cu știință și-ndrăzneasc s-o
spui:
Las ca profesorul să intre-n clasă...
Nu-i frumos să intru înaintea lui!

VINĂ

Cînd m-a scos la lecție, n-am știut s-o
spun,
Deși o-nvățasem bine în ajun.
Cauza e una, și n-o țin secret:
Vinovat e Mircea: suflă prea încet!

BILANT

Merge-nvățătura strună:
A luat 8 la geografie,
Matematici și chimie —
8 la toate împreună...

COPIII RÎD

CONSOLAREA

Prin școli se spune despre tine
Că nu te ai cu cartea bine?
Curaj! Ai să-ți răzbuni toți treii
Cînd ai să-nveți cu nepoții...

NELĂMURIRE

E amărît: de 1 are parte,
Deși la teză-a copiat din carte.
Și lămurit deloc acum nu-i:
Greșeala e a cărții sau a lui?

AMABILITATE

Nici la-nvățătură el nu se dezmințe;
Este tot amabil și bine crescut.
Astfel se explică cum de s-a făcut
C-a lăsat pe alții să i-o ia-nainte.

INOCENȚĂ

Pe mama tare rău am supărat-o
C-am luat un 2 la teză: notă real!
I-am explicat că nu e vina mea:
N-am luat-o eu, profesorul mi-a dat-o!

T. Iordăchescu

Salată de vară

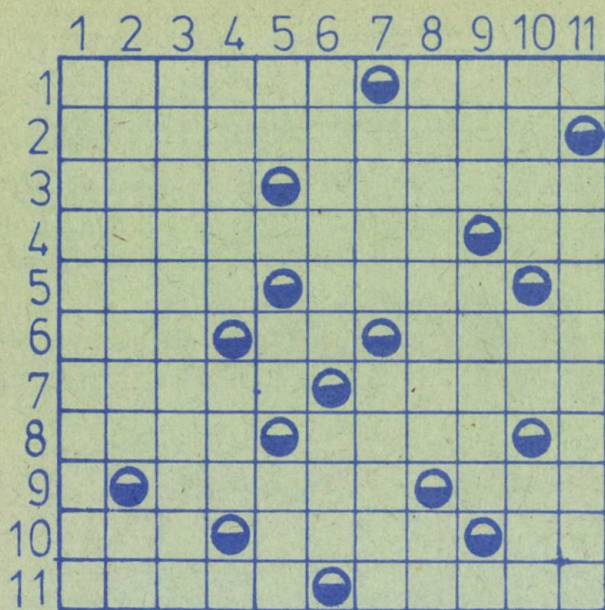
O salată gustoasă și hrăitoare puteți prepara, foarte repede, din 5 roșii mari, 4 ouă fierte, 4 cepe verzi, suc de lămiie, puțin piper, muștar, mărar, pătrunjel verde și 3-4 linguri de untdelemn.

În salată așezați straturi alternative de felii de ouă, rondele subțiri de ceapă și felioare de roșii. Separat frecați untdelemnul cu muștarul, piperul, sarea și sucul de lămiie. Adăugați verdeța tocată mărunt și amestecați-o cu compoziția din salată. Înainte de a lăsa salata la rece o oră, ornați-o cu rondele de roșii și ouă, cu frunze de pătrunjel.

A CUI E REPLICA?

Faceți ordine la intersecție, redînd fiecăruia replica sa firească și notați în tabloul din josul imaginii ce număr de replică ar corespunde fiecărei litere-de-sen.

VARĂ

ORIZONTAL: 1) Refugiu citadin în zilele toride de vară. Urme pe nisip! 2) Accesoriu al unor sărituri spectaculoase în bazin (pl.). 3) lese topită și incandescentă pe coșul vulcanului. Băuturi răcoritoare. 4)

Favorabilă. A început să inoate! 5) Pină la jumătatea piramidei. Înotătoare înaripată. 6) Aici. Își petrec vara la munte. Timp ploios. 7) Are niște pitorești chei pe valea Ialomiței, în munții Bucegi (neart.) Adiere marină. 8) Vopsea de ulei. Îmbăiere. 9) Momentul înălțării maxime a Soarelui deasupra orizontului. Localitate în Somalia. 10) Distanțat. Costum de baie. În erupție. 11) Temerarii participanți la expedițiile „Cutezătorii”. Bronzați (fig.).

VERTICAL: 1) Răcoritoare... citadină în zilele de caniculă. 2) Căldură mare (fig. masc.). Simbolul aluminului. 3) Astîmpără căldura și setea (pl.). 4) Marea Bărăganului. Riu în Extremul Orient sovietic. 5) Nota bene. Sau. A ieși (pop.). 6) Antidot împotriva căldurii (pl.). Blond (reg.) 7) Cireșar sau Cuptor (sing.). Nelipsit de la strand. 8) Căzute din nori. Deasupra. 9) Insulă în Polinezia. Izvorăște din Munții Apuseni și, după 164 km, se varsă în Mureș. 10) Cu cer albastru și plin de stele în toul verii (pl.). Miroș. Un... nimic după care aleargă toți la munte. 11) Practică unul din cele mai complexe și mai îndrăgite sporturi estivale.

DICȚIONAR: SAO, AIM, BAL, ANU.

CARTE DE VIZITĂ

(5, 6)

RODESCU
TICU

Ticu a plecat în vacanță la bunici. Prin anagramarea numelui și prenumelui său veți afla localitatea în care locuiesc bunicii lui și deci orașul în care își petrece Ticu vacanța mare. Tot prin anagramare veți descoperi și profesiunea pe care a îndrăgit-o și o va învăța colegul vostru.

Ce drum trebuie să urmeze mica japoneză din imagine ca să ajungă la casa ei din vârful colinei?

Ce culoare preferă legumele

Culoarea roșie grăbește ciclul de vegetație al legumelor. O anumită parte din lumina roșie a spectrului solar favorizează simțitor dezvoltarea lor. În serele cu lumină artificială roșie producția s-a triplat, castraveții au fost culeși cu trei săptămâni înainte de termen, iar roșiile au putut fi recoltate cu 45 de zile în avans.

Fenomenul a fost observat și în natură, oamenii de știință constatând că lumina din amurg stimulează în chip deosebit creșterea plantelor. Au și fost precizate periodicitatea, durata și intensitatea optimă a radiației roșii pentru fiecare cultură.

Instantaneu și automat

Analiza chimică rapidă și automată atinge în prezent performanțe de necrezut. Un aparat portabil cântărind numai 13 kg poate preciza, la o simplă apropiere a senzorului de un mineral sau altul, compoziția lui, afișând numărul elementului chimic din care este alcătuit. Fiind portabil, aparatul

va putea servi nu numai în industrie, ci și geologilor. Analiza pe loc a rocilor exclude imensele întârzieri pe care le atrăgea în trecut transportarea mostrelor la bazele științifice ale geologilor în vederea analizei lor. Aparatul poate depista orice element din tabloul lui Mendeleev.

Alte mijloace de analiză chimică rapidă pot pune în evidență concentrarea în care un anumit element chimic se află într-o soluție. Pentru aceasta e suficient să se introducă în soluție senzorul aparatului. Pe scala instrumentului se citesc datele cerute, care pot fi înregistrate și în scris.

Extracție fără dureri

Folosirea ca anestezic a microcurenților electrici în tratamentul dentar face progrese rapide. Aparatele de un tip mai vechi trebuiau reglate îndelung pînă să se poată stabili intensitatea optimă a curentului pentru un pacient sau altul. De curînd a fost produs un aparat nou, care aplică tuturor pacienților același flux de microcurenți cu deplin succes. Aparatul e simplu de manipulat. Un electrod al său este legat de freza stomatologică, iar al doilea se atășează de lobul urechii pacientului.

Ciudatele confeti

Fără spectatori: pregătește o cutie de confeti colorate și doi cilindri de carton de mărimea unui pahar de muștar.

La 1 cm de gura fiecăruia dintre cilindri, lipește cite un capac de carton. Cilindrii vor fi astfel împărțiți în două părți inegale.

Ungind cu lipici cele două sectoare mici ale cilindrilor, umple-le pînă la margine cu confeti, lipite și ele.

Și acum, în fața publicului, umpli, pe rînd, cele două recipiente - mai precis: părțile lor goale - cu confeti. În cursul manipularii lor însă le golești...

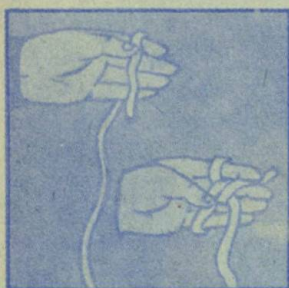

Pui pe masa un recipient cu confetiile lipite în sus, altul cu ele în jos. Deasupra, două batiste.

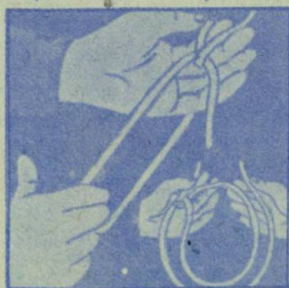

Vrea cineva din public să ridice batistele? Acela va descoperi că, deși ambele recipiente au fost umplute sub ochii lui, unul e plin, altul e gol...

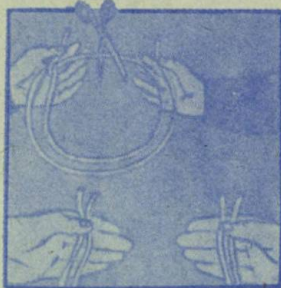
Tăiat...și totuși întreg!

Fără spectatori, ia o bucată de șnur sau de panglică și răsucește-o pe mîna stîngă formînd o buclă.

Treci apoi tot șnurul prin bucla formată pînă ce extremitățile lui se apropie, ca în desen.

Cere cuiva să taie șnurul la mijloc. Persoana nu trebuie să vadă bucla...

Înnoadă apoi capetele bucatii celei scurte.

Înfașoară cordonul pe mîna stîngă. Cu dreapta, fără ca nimeni să vadă, fă să alunece nodul pe șnur pînă rămii cu el în mîna.

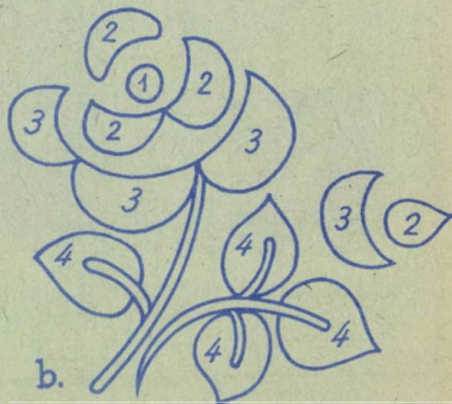
Oricine poate să examineze șnurul, care-i din nou intact...

Două flori

Le puteți coase pe îmbrăcăminte dacă aceasta vi se pare prea monotonă. Bluzele, fustele, rochiile, vestele și chiar poșetele confecționate din țesături vor dobîndi o notă personală, vor cîștiga în frumusețe. Puneți-vă imaginația și îndeminarea la încercare. Alegeți locul potrivit (guler, buzunar, cordon, partea de jos a fustei etc.) pe care să reproduceți modelul. Armonizați cu grijă culorile. Cînd broderia va fi gata, veți fi mulțumite de munca voastră.

a) 1 - portocaliu; 2 - alb; 3 - verde; b) 1 - maro; 2 - galben; 3 - portocaliu; 4 - verde.

SALUT

Expresie a politeții, salutul își are originea în timpurile cele mai îndepărtate. Chiar și popoarele primitive atribuiau o importanță deosebită salutului.

Există în lume cele mai diverse forme de salut.

Salutul englezesc, care constă în strângerea minii, s-a răspândit în urmă cu un secol. Originea acestui salut o găsim la romani, care obișnuiau să-și strângă brațele aproape de cot. Acest gen de salut este descris în „Eneida”.

La unele popoare, strângerea minii reprezintă nu numai un salut, ci și un gest de solidaritate.

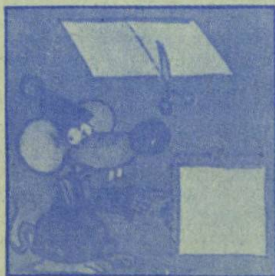
În antichitate, japonezii și chinezii, pentru a nu-și inoportuna prietenii, simulau salutul strângându-și propriile mâini. Astăzi, aproape în tot Orientul, salutul constă într-o plecăciune, mai mult sau mai puțin adâncă, uneori repetată. Plecăciunea își are originea în preistorie, cînd era considerată o expresie a recunoștinței.

Alte feluri de salut care au rămas din antichitate sînt îmbrățișarea și sărutul minii între prieteni intimi sau rude. În unele locuri cel ce salută își sărută propria mînă sau un colț al hainei. În cîteva țări orientale un salut plin de respect sînt sărutarea minii proprii și ducerea ei la inimă și frunte.

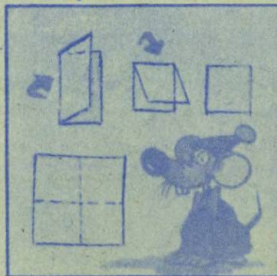
În insulele Mariene salutul se rezumă la mîngierea obrazului. Eschimoșii se salută frecîndu-și nasul unul de altul. Același salut este răspîndit la popoarele din Africa și Oceania.

Morișca stranie

Taie o bucată de foaie de 4,5 x 4,5 cm.

Împăturеște foia cit mai precis cu puțină.

Înfinge într-un suport (o gumă, de pildă) un ac de cusut.

Plasează foia cu punctul de intersecție a îndoirurilor pe urechea acului.

Suflînd ușor, vei face foia să se rotească încet.

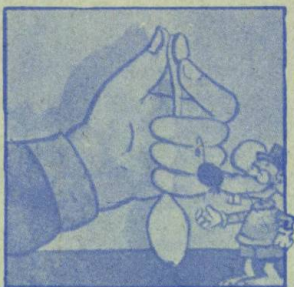

Apropiînd de ea mina ta făcută căuș, vei face foia să se învîrtească mai repede... Depărtînd mina, rotația se încetinește!

Lingura îndoită

Apucă lingura cu mina stângă, așa ca în desen. Publicul nu vede decât căușul lingurii.

Pune o monedă de 15 bani între arătător și coada lingurii.

„Apasă” cu ajutorul mâinii drepte, în vreme ce lași coada lingurii să lunece în jos, fără să atingă masa.

Spectatorii au impresia că lingura s-a îndoit. Ei iau moneda drept coada lingurii.

În clipa următoare însă lingura e iar dreaptă! Dacă repeți numărul de două-trei ori, ultima dată îndoiaie într-adevăr lingura.

Și astfel misterul va rămâne total...

ȘAH-MAHARAJAH

Iată o veche variantă, astăzi aproape uitată, a jocului de șah, care poate prileji partide pasionante, pline de fantezie, și permite formularea de probleme recreative.

Se joacă pe o tablă pe șah obișnuită. Piesele unuia dintre parteneri se află toate așezate la locurile inițiale obișnuite la șah. Cel de-al doilea jucător dispune însă de numai... o singură piesă, numită maharajah. Aceasta se mișcă asemănător cu o regină, dar poate sări și ca un cal; pe scurt: are voie să execute mișcările oricărei piese de șah. La începutul jocului, maharajahul poate fi așezat pe oricare câmp liber care nu este amenințat de un pion.

Reguli de joc

1. Prima mișcare o face întotdeauna jucătorul „clasic”, care dispune de toate cele 16 piese.

2. Pionii care ajung pe ultimul rând NU pot fi transformați în regine sau în alte piese.

3. Jocul este câștigat de partenerul „clasic” dacă acesta reușește să captureze maharajahul ori de câte ori de urmă dacă obține șah mat.

Maharajahul poate da șah mat după numai câteva mutări ori poate captura majoritatea pieselor și forța regele să se refugieze într-un colț al tablei, unde i se dă apoi cu ușurință șah mat.

PASTĂ PENTRU SANDVICIURI

Sardelele dintr-o cutie le amestecați cu 100 g unt, apoi adăugați 300 g brinză de vaci. Trep-tat picurați untdelemn (o ceșcuță), amestecând pasta pînă se omogenizează. Adăugați boia (pînă cînd devine roz), piper, suc de lămie și o ceapă tocată. Se ține la rece, apoi se fac tartine.

MICI SECRETE CULINARE

● Ceapa crudă pentru salată își va pierde din iuteală dacă, după ce ai tăiat-o rondele sau ai tocat-o, o frecați cu puțină sare.

● Frunzele de pătrunjel se mențin proaspete dacă le puneți într-un borcan pe care îl acoperiți cu o farfurioară.

● Ca să câștige în savoare, salata de varză crudă (albă) se prepară cu aproximativ 4 ore înainte de a fi consumată. Varza se spală, se taie subțire, se amestecă cu sare și se macerează într-un sos din ulei, oțet și muștar. Poate fi ornată cu felioare de roșii.

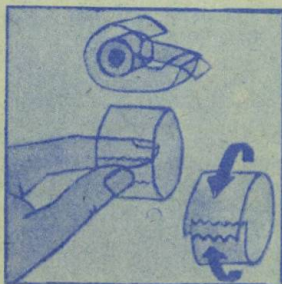
● Dacă la apa clocotită în care ai pus la fiert paste făinoase adăugați o lingură de ulei, nu se mai formează spumă, apa nu mai dă în foc, iar pastele nu se mai lipesc între ele.

● Cufundați în ulei încins (de preferință într-o crăticioară de fontă) cartofii curățați de coajă, spălați, zvîntați într-un șervet curat și tăiați în sferturi. Nu-i amestecați deloc pînă cînd nu sînt gata. Vor fi delicioși. Scoși din ulei, se sarează și se piperează.

● Ceaiul nu se păstrează în cutii metalice. Orice metal, fie și nichelat, îi alterează gustul și aroma.

● Pentru ca torturile cu nuci să fie mai fragede, adăugați în compoziție un măr ras foarte mărunț.

Moneda care dispare

Fără spectatori: faci un inel din panglică adezivă, ca în desen, cu partea lipicioasă în afară.

Îl lipești apoi pe colțul unui fular ușor de mătase. De la locul său, spectatorul nu-l va observa.

După ce prezintă fularul, îl întinzi pe masă și, punînd în centru o monedă, anunți: „O voi face să dispară!”

Apuci colțul fularului ca în desen și aplici bucata de lipici pe monedă.

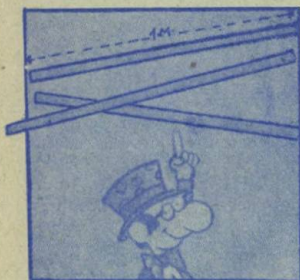

Împăturești fularul cît se poate mai frumos. Apoi îl despăturești.

Apucînd moneda odată cu colțul fularului, de care s-a lipit, vei putea să arăți că banul... a dispărut!

Ciudatele cercuri

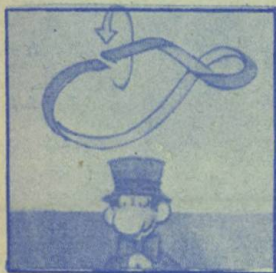
Taie trei fișii de hirtie lungi de 1 m și late de 4-5 cm.

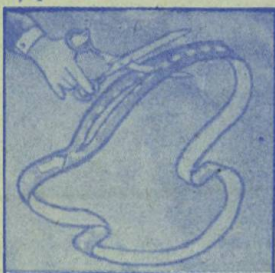
Lipește în fața spectatorilor capetele uneia din cele trei fișii. Repetă apoi operația cu celelalte două. Atenție, însă...

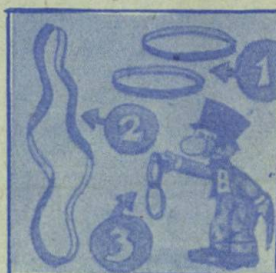
Înainte de a lipi a doua fișie, răsucește cu 180° unul din capete, fără ca spectatorii să observe.

La fel, lipește și cea de-a treia fișie, după ce ai răsuцит unul din capete cu 360° .

Taie apoi în două, de-a lungul, mai întâi prima fișie de hirtie, apoi a doua și a treia.

Vei obține două cercuri egale, un cerc dublu și două cercuri legate între ele!

BLUZĂ CU O SINGURĂ CUSĂTURĂ

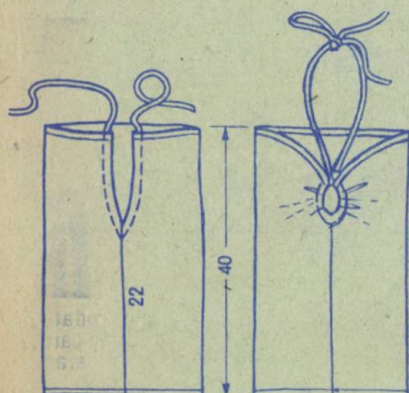
Pentru zilele de vară confecționați-vă o bluză ușoară, cu o singură cusătură. Aveți nevoie doar de 0,40 m dintr-un material subțire, lat de 0,90 m, care poate fi uni sau înflorat, în dungă, cu buline sau carouri mărunte. Așa cum vă arată desenul, cusătura este plasată în față. Șnurul de susținere, care se

leagă după gât, are o lungime de aproximativ 1 m și poate fi realizat dintr-un rest de material care se asortează cu una dintre culorile imprimeului. Dacă doriți, puteți înfrumuseța bluză cu un volan bogat (din același material cu șnurul), fixat pe marginea de sus a acesteia.

în bucătărie

Metalurgia pulberilor înregistrează mereu noi progrese. Unele din tehnicile sale au devenit în prezent clasice, ca de pildă realizarea reperelor de metal prin presare în forma dorită. Un pas înainte l-a format aplicarea în tehnica presării a exploziilor limitate și dirijate. Cu ajutorul exploziei, piesa dorită se realizează efectiv instantaneu.

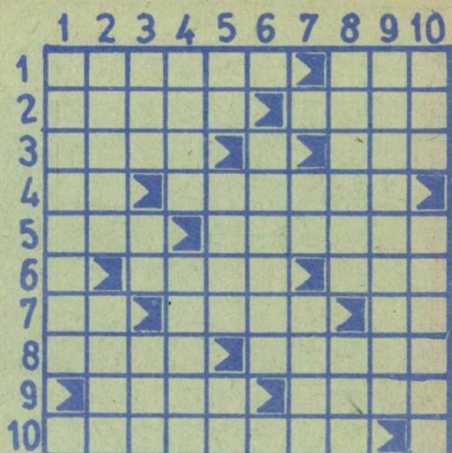
Studiind obținerea aliajelor din pulberi metalice, specialiștii au avut surpriza să constate că dacă se utilizează pulberi ultradispersate, în care particulele măsoară câteva sutimi de micron, pentru întrepătrunderea atomilor din metale diferite și obținerea aliajului dorit este suficientă o temperatură de 200°C , care poate fi obținută în cuptorul oricărei bucătării.

PE ARIPILE VÎNTULUI

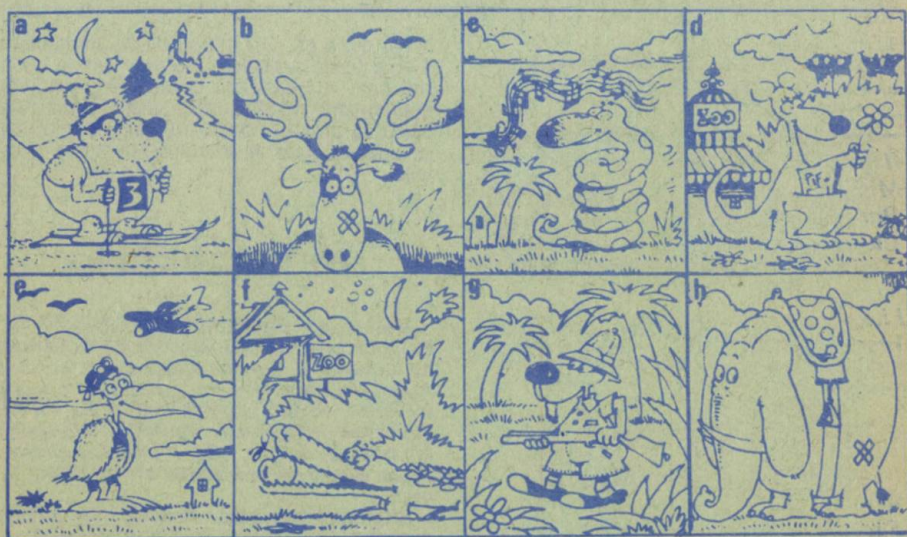
ORIZONTAL: 1) Vînt cald din sud, umed în unele regiuni și uscat în altele, care bate pe coastele Mării Mediterane. Are un gol..., dar nu de aer. 2) În bătaia vîntului. A vijii. 3) Semnul grafic al celor patru vînturi. Fiū în limba arabă. 4) Excelent (fig.). Vînt foarte rece, asemănător cu bora, care bate dinspre Alpii Dinarici, cu viteză mare, făcîndu-se simțit în sud-vestul țării noastre și pe defileul Dunării. 5) Atmosferă. Perioada de timp cît bate vîntul (pl.). 6) Asirian. Localitate în Norvegia. 7) Calci înărită. Vasul lui Eoli. 8) Din aramă! A se risipi în vînt. 9) Contrar. A sufla ușor. 10) Mori de vînt...

VERTICAL: 1) Numele popular al Austrului, care, deși vînt de origine oceanică, ajunge în vestul țării noastre fără umezeală, fiind aducător de secetă. 2) Își dă aere. Mică depresiune dezvoltată pe loess prin tasare, caracteristică la noi în Cîmpia Tisei și Cîmpia Română. 3) Par (tr.). Soarele piramidelor. Vălurită în vînturi. 4) Onomatopee batraciană. Puternic, arzător și us-

cat, încărcat cu nisip, acest vînt este caracteristic Saharei și deșerturilor din Arabia. 5) Întocmai. Localitate în S.U.A. Casete. 6) Ca fulgii purtați de vînt (dim.). 7) 100 mp. Existență. 8) Numirea românească a vîntului rece și violent care bate iarna dinspre est și nord-est, depășind viteza de 120 km la oră și avînd la origine anticlonul siberian. Piesă muzicală cu caracter solemn (pl.). 9) Pasărea furtunii (pl.). 10) În vînt, în legătură cu vîntul.

DICȚIONAR: IBN, TRO, INET, ODIN.

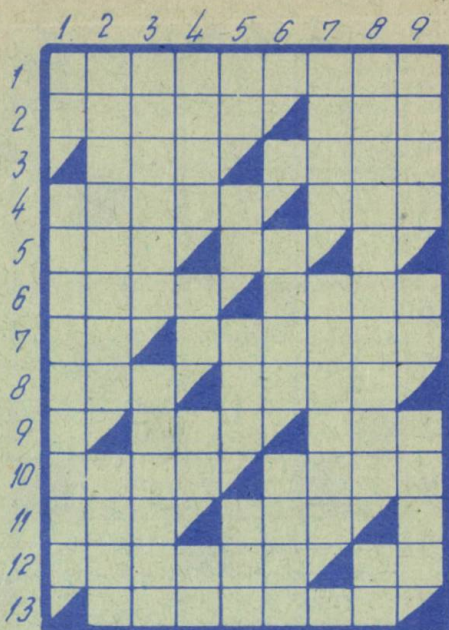
Jocul pe care ți-l propune desenul nostru se numește lanț. El cere să schimbi ordinea casetelor numerotate A—H pornind de la un element care se găsește în două dintre desene. De pildă, în A se vede Luna. O regăsim în F. Un alt element din F se regăsește într-o altă casetă. Care? Continuă astfel pînă la epuizarea celor opt casete.

ORIZONTAL. 1) Oraș în care a intrat Mihai Viteazul, la 1 noiembrie 1599, moment important în realizarea unirii celor trei țări românești. 2) Țară arabă care își sărbătorește ziua națională la 18 noiembrie. Metal prețios. 3) Orașel în Franța. Mare scriitor francez, reprezentant de seamă al romantismului. 4) Popor antic, în calendarul căruia noiembrie era cea de-a noua lună a anului; ea și-a păstrat denumirea și după ce, prin reforma lui Numa Pompilius, a devenit a unsprezecea lună. Creator de... muzică! 5) Eroina principală din nuvela „Soare în noiembrie” de N. Velea. Persoană. 6) Cel mai sus. Produse renumite la tradiționalul târg ce se desfășoară în fiecare an, la 1 noiembrie, la Vașcău (județul Bihor). 7) La loto! Faze ale lunii care încep la 5 și 21 noiembrie. 8) Taifas (pop). Nume dat în evul mediu, în țările române, orașului Lvov. 9) Prietena Evei din nuvela amintită a lui N. Velea. Uniunea Internațională a Studenților (abr.). 10) Vechi manifestări populare ce au loc în luna noiembrie la Hodou, Sebeș, Mercurea,

noiembrie

Rășinari, Hunedoara, Săcueni, Cîrța, Zam și alte localități (sing.) Spațiu între celulele unui țesut vegetal. 11) Diminutiv feminin. Usturoiat (tr.). 12) Unul dintre fondatorii comunismului științific, născut la 28 noiembrie 1820. Vas de pămint. 13) Autorul corului mixt cu pian „Poema anotimpurilor”

VERTICAL: 1) Posed. 7 noiembrie 1917. 2) O ploaie cu ninsoare de sfîrșit de noiembrie. A se răsti. 3) Noiembrie (pop). Autoarea unei poezii intitulată „Noiembrie”. 4) Localitate în Japonia. Florin Petcu. Pe gene! Pene! 5) Pană forestieră. Număr (abr.). Acela (pop). Pronume posesiv. 6) Au constituit nucleul ostilor țărănești în marea

răscoală izbucnită la 2 noiembrie 1784 și condusă de Horia, Cloșca și Crișan. Mississippi (abr.) 7) Spălat pe cap. Adevăratul nume al lui Voltaire, marele gînditor și scriitor iluminist francez, de la a cărui naștere se împlinesc, la 21 noiembrie 1984, 290 de ani. 8) La 29 noiembrie 1945 a fost proclamată republica în acest stat vecin și prieten. Încearcă uneori s-o învețe pe gîină! 9) Profesor, participant la revoluția de la 1848 din Transilvania; de la nașterea lui se împlinesc, la 27 noiembrie 1983, 165 de ani. Simbolul erbiului. Asociație păsărească!

DICȚIONAR: PUY, LAF, ADOA.

*Îl poți găsi-n pădure, pe-o cărare,
Mișcînd agale frunzele — piticul.
Dar tulburat în pașnica-i plimbare,
Cu sulite-și înfruntă inamicul.*

(пипицл)

*Ei, cine-i — nu ghiciți? — acest hoinar
Vestit în țara lui de baștină?
Își poartă pruncu-n buzunar.
Un salt... și-i peste mlaștină!*

(пандунц)

*Un uriaș butoi plutind pe ape
Respiră lung, cu furii de vulcan,
Făcînd talazu-n mii de stropi să crape,
Sîrînd minia-ntregului ocean.*

(буэпг)

*Valsînd ușor — un vis ca de copil —
Se zbenguie-n livada înflorită.
O piruetă, două și, tiptil,*

O zi altfel posacă devine însorită.

(эпэпнп)

*Părul și-l schimbă el, dar năravul ba.
La supuși povește le dădu o droaie,
Invitat la oi, simți că-i cineva!
Pîn' la urmă o făcu de oaie...*

(пндп)

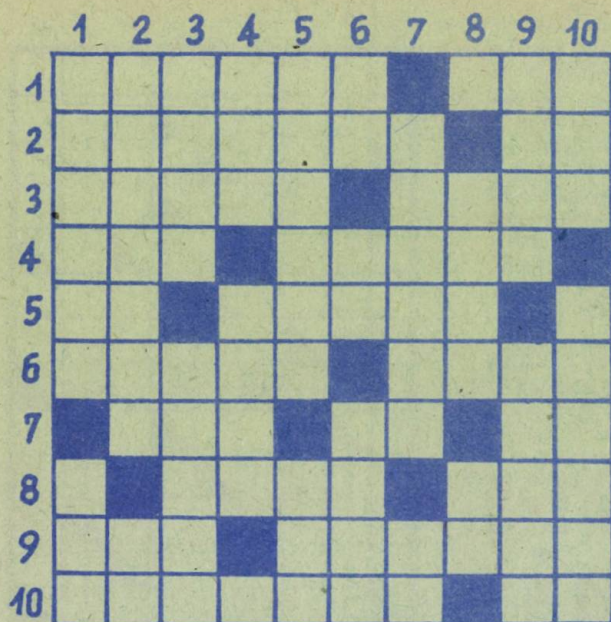
*Corabia suavă se-ncarcă de lumină.
În cercurile albe, tremurătoare apă,
Cu tandră sfiiciune ușor i se înclină;
Căci dumneaei cu grație se-adapă.*

(пппгэ)

*O zicală din bătrîni grăiește
Că ce naște — soarece mîmîncă.
Toarce după sobă și-i prieste,
Căci Grivei n-a scărmanat-o... încă!*

(гэпсід)

George Sânpetrea

După datină

ORIZONTAL: 1) Obiceiul păstrat de la strămoși de a sărbători sosirea Anului Nou. Începe plugușorul. 2) Personaj travestit ce

face parte din grupul de urători. 2/3 din țolul caprei! 3) Surpriză în plăcinta din noaptea de revelion. La masa festivă. 4)

Soția regelui Ger. Felicitare de Anul Nou. 5) S-a stîrnit rumoare! Gale pe care s-a transmis plugușorul (pl.). 6) Flori de gheață pe geamul caselor. Cer de seară. 7) Înseriat la urmă! Face fețe-fețe! Prinse în sîrbă! 8) Pisici sălbatice. Deschisă pentru urători. 9) Rău la suflet (pop.). Vine de la Eol. 10) Scene pentru urători în fața casei. Începe revelionul!

VERTICAL: 1) Bucurii de sărbători pentru mici și mari. Frate cu capra. 2) Rămîn după trecerea plugușorului (pl.). Cuiere! 3) Suport pentru bunătățile servite la masa de revelion. Anotimp propice schiului și sîniuței. 4) Fire de tort (sing.). De strajă și în noaptea Anului Nou. 5) Îngheață mai ales iarna (pl.). Combustibil pentru lumînările pomului de iarnă. 6) Fac parte din urare! În mijlocul bradului! Undă de răceală. 7) Expus în vitrină. Primele bucate din listă! 8) Se prezintă odată cu sorcova. E suit pe mijloc! 9) Sărbătoare la țară (pl.). Umbli cu ursul. 10) Județ cu tradiție în dansul călușarilor, care face parte și din repertoriul urătorilor în prag de An Nou. Localități în care, ca și la sate, se păstrează tradiția sărbătoririi noului an.

DICTIONAR: IAT, AIN.

LA GURA SOBEI

Furnica are zi de primire. Broasca vine la timp, dar miriapodul întîrzie peste un ceas. În sfîrșit, sosește.

— Ce s-a întîmplat? îl întreabă gazda.

— Nimic, dar la intrare scrie: „Ștergeți-vă picioarele”.

Un orășean în excursie întreabă un țăran.

— De ce vaca dumată nu are coarne?

Țăranul răspunde:

— Uneori cornutele se bat între ele și-si rup coarnele; dar nu e cazul... Alteori vitele se nasc fără coarne; dar tot nu e cazul... Cîteodată coarnele cad, atunci cînd animalul suferă de decalci-fiere; dar nici ăsta nu e cazul nostru...

— Atunci?

— În cazul nostru vaca nu are coarne... pentru că e cal!

— Doctore, vino repede! Băiatul meu și-a înghițit stiloul!

— Alerg!

— Ce să facă pînă veniți?

— Să-și continue lecțiile cu creionul...

Un om care a călcat într-un ciob de sticlă se duce la doctor. Acesta îi recomandă picături pentru ochi.

— Dar, doctore, la picior m-am rănit!

— Sigur, dar pentru că nu vedeți unde călcați...

Doi copii se ceartă:

— Tatăl tău e cizmar, iar tu umbli cu ghețele rupte!

— Dar tatăl tău nu-i dentist? Și sora ta cea mică are un singur dinte.